

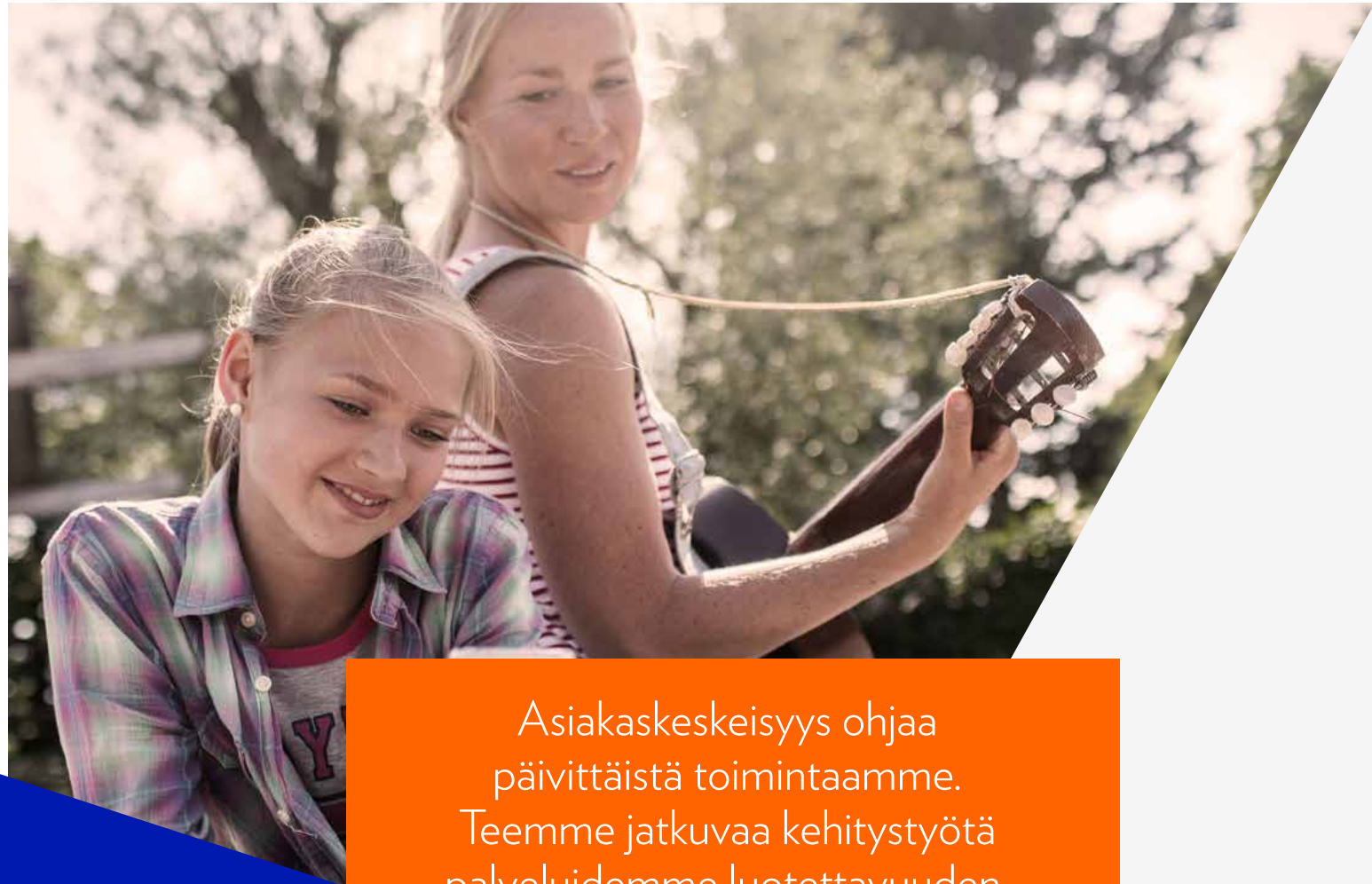
Elisan vuosikertomus 2017 koostuu neljästä osasta: Vuosikatsaus | Tilinpäätös | Yritysvastuureportti | Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä

Yritysvastuureportti 2017

sisältö

Vastuullisuus Elisalla.....	3
Taloudellinen vastuu.....	8
Digitaalinen vastuu.....	11
Sosiaalinen vastuu.....	15
Ympäristövastuu	19
Raportin kuvaus	21
Yhteystiedot.....	21
Varmennusraportti.....	22
GRI-hakemisto.....	25
GRI-tunnusluvut.....	30

Asiakaskeskeisyys ohjaa päivittäistä toimintaamme. Teemme jatkuvaa kehitystyötä palveluidemme luotettavuuden, turvallisuuden, saatavuuden ja ilmastovaikutuksien parantamiseksi.

Vastuullisuus Elisalla

Suomalaisena tietoliikenne-, ICT- ja online-palvelujen edelläkävijänä meillä on merkittävä rooli osana yhteiskuntaa. Olemme mobiilin ja kiinteän verkon palveluiden markkinajohtaja. Suomessa ja markkinakakkonen Virossa. Palvelemme yli 2,8 miljoonaa kuluttaja-, yritys- ja julkishallinnon asiakasta päämarkkinoillamme ja kansainvälisesti. Tarjoamme ympäristöystävällisiä palveluita viestimiseen ja viihtymiseen, sekä työvälineitä organisaatioiden toiminnan ja tuottavuuden parantamiseen.

Meille on tärkeää, että toimimme kaikissa tilanteissa vastuullisesti, eettisesti ja lainmukaisesti. Toimintaamme ohjaavat [arvojemme](#) mukaiset [Elisan yleiset toimintaperiaatteet](#). Yhteisesti sovitulla toimintaperiaatteilla ja politiikoilla edistämme kestävää, eettistä ja menestyksellistä liiketoimintaa ja vahvistamme luottamusta sidosryhmiimme.

Yleiset toimintaperiaatteet yhdessä Elisan sopimusperiaatteiden ja eturistiriitapolitiikan kanssa ovat tärkeä ohjeisto eettisen liiketoiminnan, yhdenvertaisen, tietoturvallisten ja lahjonnan vastaisen toimintakulttuurin varmistamiseksi. Olemme sitoutuneet YK:n Global Compact -aloitteen periaatteisiin. Elisan kaikki julkiset sitoumukset, politiikat sekä indeksit löytyvät [Yritysvastuun sivuiltamme](#).

Elisan toimialaan vaikuttavat globaalit megatrendit ja liiketoimintamalli on kuvattu vuosikertomuksen Strategia ja toimintaympäristö -osiossa. Yritysvastuun näkökulmasta tarkasteltuna keskeiset ICT-alaan ja Elisan toimintaan vaikuttavat megatrendit ovat:

TURVALLISTEN YHTEYKSIEN MAAILMA

Tulevaisuudessa kaikkialla läsnä oleva digitaalisuus ja kyberturvallisuus ovat yksilölle, palveluille ja tuotteille välttämätön ominaisuus.

Elisan kannalta olennaiset teemat:

Tietoturva, toimintavarmuus ja palveluiden luotettavuus.

IKÄÄNTYVÄ VÄESTÖ

Ikääntyvien (yli 65 vuotta) osuus väestöstä kasvaa, ja heidän elintasonsa on korkeampi kuin aiemmin. Mobiiliterveyspalvelut, etämittaukset ja analytiikka mahdollistavat ikääntyvien ihmisten elämisen kotona.

Elisan kannalta olennaiset teemat:

Palveluiden helppokäyttöisyys, saatavuus ja esteettömyys.

TEKOÄLY JA AUTOMAATIO

Suorittavat ja oppivat järjestelmät lisäävät asiakasymmärrystä, parantavat toiminnan laatua ja luovat liiketoimintamahdollisuuksia.

Elisan kannalta olennaiset teemat:

Verkkojen toimivuus, palveluiden saatavuus ja tietoturva.

KESTÄVÄ KEHITYS

Luonnonvarojen rajallisuus ja ilmastonmuutos ohjaavat yhteiskunnat älykkäämpään tiedon ja digitaalisuuden hyödyntämiseen. Palveluja tehdään tehokkaammin, virtuaalisesti ja etätyökennellen.

Elisan kannalta olennaiset teemat:

Verkon energiankulutus, laitteiden kierrätys, uusiutuvan energian käyttö ja ympäristölainsäädännön vaatimukset.

Yritysvastuamme perustuu [strategiaamme](#), [arvoihimme](#) ja [liiketoimintamalliimme](#). Olemme yhdessä sidosryhmiemme kanssa määritelleet vastuullisuuden osa-alueet, joissa onnistumista mittaamme tulokortilla.

Näiden avulla voimme parhaiten vaikuttaa myös [YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin](#) joko oman toimintamme (jalanjälki) tai asiakkaille ja muille sidosryhmille kehitetyn palvelun (kädenjälki) kautta.

Teemme turvallista digitaalista ympäristöä yhdessä sidosryhmiemme kanssa.

Kasvatamme ymmärrystä digitaalisesta turvallisuudesta.

Kehitämme esteettömiä ja turvallisia palveluja yhdessä käyttäjien kanssa.

Kierrätämme päätelaitteet turvallisesti.

Teemme toimia, joilla turvataan erityisesti nuorten ja senioreiden pysyminen mukana yhteiskunnan digitalisaatiossa.

Edistämme uudenlaisia digitaalisia työn tekemisen tapoja.

Toimimme vastuullisesti myynnissä ja asiakasviestinnässä.

Parannamme verkkojemme ja työympäristömme energiatehokkuutta.

Käytämme uusiutuvaa sähköä.

Teemme taloudellisia panostuksia yhteiskuntaan niin investointien, verojen ja työllistämisen kuin sponsoroinnin ja hyväntekeväisyyden kautta.

Riskit

Riskienhallinta on olennainen osa Elisan sisäistä valvontajärjestelmää. Sen avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan, niihin vaikutetaan ja niitä seurataan.

Elisa on tunnistanut yritysvastuuseen liittyviä riskejä, joita ovat:

- tietoturvaan ja yksityisyyden suojaan liittyvät riskit, erityisesti henkilötietojen vuotaminen tai henkilötietoihin kohdistuva tietojen kalastelu tai murrot
- ilmastoriskit, jotka erityisesti vaikuttavat palvelujen toimintavarmuuteen äärimmäisten sääolojen lisääntyessä
- henkilöstöjärjestelyihin ja erityisesti ulkoistamistoimenpiteisiin liittyvät riskit, kuten syrjintään, työoloihin ja tasavertaiseen palkkaukseen liittyvät riskit
- työterveys- ja turvallisuusriskit, erityisesti koskien alihankintana tehtyjä huolto- ja asennustöitä sekä henkilöstön työssä jaksaminen
- mahdolliset ihmisoikeuksiin liittyvät rikkomukset, erityisesti toimitusketjussa liittyen työntekijöiden oikeuksiin, syrjintään ja lapsi- ja pakkotyöhön
- korruptioon tai lahjontaan liittyvät riskit, erityisesti liittyen toimitusketjuun sekä asiakassuhteisiin
- asiakasviestintään liittyvät riskit, mukaan lukien virheellinen tai riittämätön viestintä

Uusina riskienhallinnan toimenpiteinä käynnistimme vuoden 2017 aikana compliance-ohjelman, jonka tavoitteena on päivittää Elisan nykyinen compliance-johtamismalli mukaan lukien mm. lahjonnan vastaisuus, kilpailuoikeus, tuote- ja ympäristövastuu sekä työturvallisuus ja -olot ja niihin liittyvät compliance käytännöt. Teetimme koko konsernia koskevan ihmisoikeusriski- ja vaikutuskartoituksen.

Lisätietoa yhtiön riskienhallinnasta löytyy [sijoittajasivuiltamme](#). Yritysvastuuseen erityisesti liittyvien riskien hallinta on kuvattu yritysvastuun johtamisen periaatteissa ja käytännöissä, joista saa lisätietoa [yritysvastuusivuiltamme](#).

Käynnistimme vuoden 2017 aikana compliance-ohjelman, jonka tavoitteena on päivittää Elisan nykyinen compliance-johtamismalli.

Aktiivinen sidosryhmädialogi on tärkeä osa Elisan päivittäistä liiketoiminnan ja yritysvastuun kehittämistä.

Olennaiset aiheet ja sidosryhmät

Tunnistaessamme Elisalle olennaisia yritysvastuun aiheita olemme huomioineet toimintamme, tuotteidemme ja palveluidemme kannalta merkittävimmät taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset sekä toimialaan vaikuttavat muut merkittävät trendit sekä soveltaneet GRI-raportointiohjeistusta.

Teimme laajan sidosryhmäkyselyn osana vuoden 2017 yhteiskuntavastuun strategiatyötä. Sen ja vuoden aikana saatujen sidosryhmäpalautteiden pohjalta uudelleenarvioimme yritysvastuun tärkeimmät aiheet ja osa-alueet.

Olennaisimmat aiheet ja keskeiset painopistealueet yritysvastuuraportoinnissamme ovat:

- tietoturva ja yksityisyyden suoja
- taloudellinen vastuu
- palveluiden saatavuus, turvallisuus ja esteettömyys
- vastuullinen työnantaja
- energiatehokkuus ja ilmastonmuutos
- yhteiskunnan toimintavarmuuden turvaaminen
- vastuullinen asiakasviestintä.

Tärkeimmät sidosryhmämme ovat henkilöstö, asiakkaat, omistajat, yhteiskunnalliset toimijat ja kumppanit. Sidosryhmät katselmoidaan vuosittain olennaisuusanalyysipäivityksen yhteydessä Elisan yritysvastuun johtoryhmässä.

Aktiivinen sidosryhmädialogi on tärkeä osa Elisan päivittäistä liiketoiminnan ja yritysvastuun kehittämistä. Käymme dialogia säännöllisten tapaamisten sekä erilaisten kyselyiden ja selvitysten avulla.

Sidosryhmämme voivat tehdä ilmoituksen Elisan yleisten toimintaperiaatteiden (Code of conduct) vastaisesta toiminnasta osoitteeseen codeofconduct@elisa.fi. Aiheesta voi kysyä neuvoa tai tehdä ilmoituksen myös nimettömästi seuraavien tahojen kautta: Elisan sisäinen tarkastus tai Elisan lakiosasto.

Elisan työntekijät voivat lisäksi tehdä ilmoituksen omalle esimiehelle tai Elisan HR-neuvonnalle. Tapaukset tutkitaan käytössä olevien prosessien mukaisesti ja toimintaperiaatteiden vastaiseen toimintaan puututaan soveltuvin keinoin.

Lisätietoa [sidosryhmädialogista](#) löytyy yritysvastuusivuiltamme.

Yritysvastuuasioita käsitellään ja hyväksytetään säännöllisesti Elisan johtoryhmässä sekä Elisan hallituksen tarkastusvaliokunnassa. Yritysvastuun johtamisen kuvaus ja ulkoiset aloitteet löytyvät [yritysvastuusivuiltamme](#).

Vuonna 2017 allekirjoitimme ja olemme sitoutuneet seuraaviin aloitteisiin:

[UN Women Empowerment Principles \(WEP\)](#)

[Sitoumus 2050](#)

[Energiatehokkuussopimus](#)

[Science Based Targets](#)

Tavoitteet ja suoriutuminen

Yrityskansalaisuus on yksi Elisan strategisista tavoitteista, joita mitataan tulostaululla. Olemme määritelleet yritys vastuulle keskipitkän aikavälin tavoitteet ja mittarit, jotka raportoidaan vuosittain yritys vastuuraportissa:

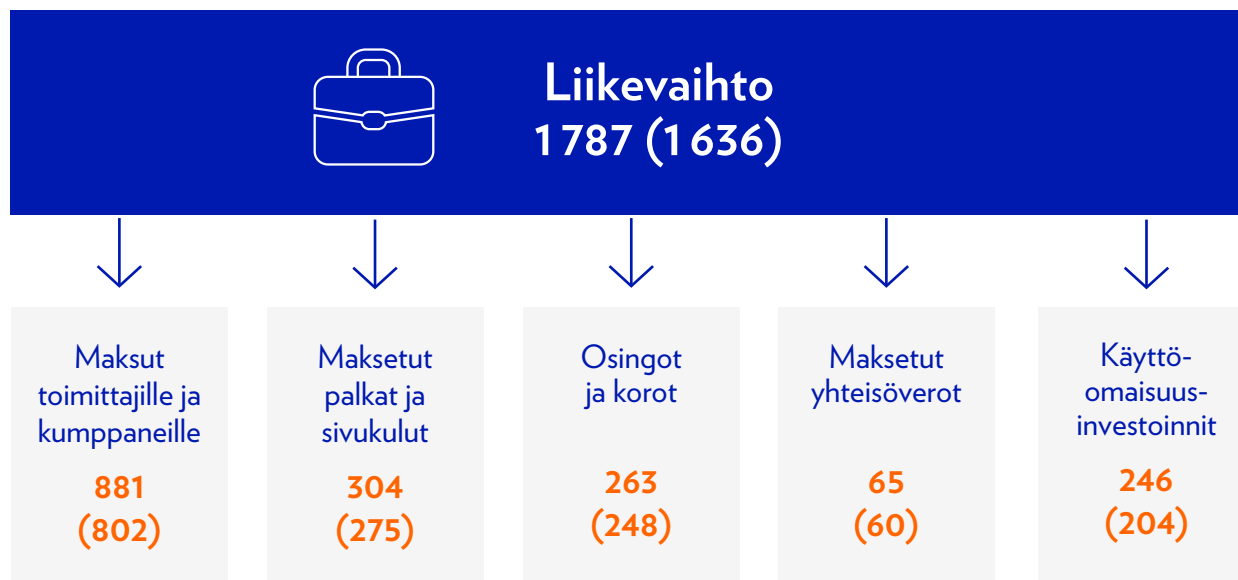
Teemat	Tavoite	Tavoitevuosi	Suoriutuminen
YRITYSKANSALAISSUUS	Mahdollistamme turvallinen digitaalisen ympäristön kaikille	2019	Uusi mittari Tavoitteet asetettu vuonna 2017
	Toimimme empaattisesti		
	Toimimme eettisesti ja lain mukaan		
TALOUELLINEN	Elisan keskipitkän aikavälin tavoitteet www.corporate.elisa.fi/elisa-oyj/sijoittajille/	2020	
DIGITAALINEN	100 % Elisalaisista on suorittanut tietosuojakoulutuksen ⁽¹⁾	Jatkuva	18 %
	Kyberturvallisuus	Jatkuva	68 %
	Häiriöiden määrän pienentäminen	2020	57 %
SOSIAALINEN	98 % osuus tiimeistä, joiden työtyytyväisyys on $\geq 3,5$	2019	87 %
	Asiakastytyväisyys	2019	79 %
	100 % elisalaisista suorittanut CoC:n	Jatkuva	72 %
	Toimitusketjun vastuullisuuden kehittäminen	Jatkuva	Auditointikäytäntöjen uudistaminen
YMPÄRISTÖ	SBTi tavoite	2025	Tavoitteet asetettu vuonna 2017
	CO ₂ päästösäästöt	2019	97 %

¹⁾ Tietosuojakoulutuksen sisältö uudistettiin vuoden 2017 aikana ja uudistettu koulutus avattiin elisalaisille suoritettavaksi 2017 lokakuussa.

Taloudellinen vastuu

Vastuullisena yrityksenä meille on tärkeää huolehtia taloudellisesta kannattavuudesta ja kilpailukyvyistä. Vain näin voimme taata jatkuvasti kehittyvät palvelut ja verkon sekä työllistää tuhansia ammattitaitoisia elisalaisia yhdessä kumppaniverkostomme kanssa. Osallistumme merkittäväällä tavalla koko yhteiskunnan kehittämiseen myös maksamalla yhteisöveroja sekä tekemällä aktiivista tutkimus- ja startup-yhteistyötä.

Taloudelliset vaikutukset 2017 (milj. €)

Käyttöomaisuusinvestoinnit eivät sisällä lisenssi-investointeja.

Tutkimus ja kehitys

Me Elisalla uskomme, että tulevaisuuden palvelut rakennetaan kokeilemalla ennakkoluulottomasti uusia mahdollisuuksia ja tekemällä yhteistyötä innovaatioverkostoissa.

Edistämme digitaalisen yhteiskunnan kehitystä muun muassa olemalla tiiviisti mukana tutkimuksessa ja startup-toiminnassa. Keskeinen osa toimintaa on opinnoissaan menestyneille korkeakouluopiskelijoille suunnattu harjoitteluohjelma, joka on työllistänyt kuudessa vuodessa 42 opiskelijaa.

Edistämme kansainvälistä huippututkimusta

Olemme muodostaneet vahvan yhteistyön akateemisten tutkijoiden ja Elisan liiketoimintojen välille. Näin lisäämme ymmärrystämme uusista tieteellisistä läpimurroista ja edistämme strategisia valintojamme.

Etsimme jatkuvasti uusia yhteistyömahdollisuuksia eri tieteidenalojen kansainvälisesti parhaiden tutkijoiden kanssa. Vuonna 2017 Elisan tutkimusyksikkö yhdisti elisalaiset yli 150 uuden huippututkijan kanssa kymmenestä eri maasta ja edisti huippututkimusta 24 tutkimushankkeessa.

Olemme jo vuosia tuoneet startup-yritysten kanssa markkinoille lukuisia innovaatioita edistäen uusien yritysten menestystä.

Lisäksi tuemme [HPY:n Tutkimussäätiön](#) kautta suomalaisen teletekniikan, televiestinnän ja tietoliikenteen tieteellistä tutkimus-, opetus- ja kehitystyötä. Säätiö on jakanut vuoteen 2017 mennessä apurahoja yhteensä 1 015 710 euroa pääasiassa väitöskirjatutkimusta tekeville tutkijoille eri yliopistoissa. Säätiön kirjastossa on 109 väitöskirjaa.

Uudistumme startup-kumppanuuksilla

Startup-kumppanuudet ovat tärkeä osa Elisän jatkuvaa uudistumista. Olemme jo vuosia tuoneet startup-yritysten kanssa markkinoille lukuisia innovaatioita edistäen uusien yritysten menestystä. Elisalla oli vuonna 2017 yli 80 suomalaista ja kansainvälistä startup-kumppanuutta.

Keräämme startup-yrityksiltä jatkuvaa palautetta, jonka mukaan meitä pidetään helposti lähestyttävänä ja ketteränä kumppanina. Tavoitteenamme on molempia osapuolia hyödyttävä liiketoiminta, jossa voimme toimia startup-yritysten aikaisen vaiheen asiakkaana tai vaihtoehtoisesti tarjota niiden käyttöön tehokkaat myyntikanavamme.

Aikaisen vaiheen asiakkuutena käytimme esimerkiksi Habbo Hotelissa Two Hat Security -startupin keinoälyä ja tehostimme tällä tavoin palvelun operatiivisia kustannuksia yli 50 prosenttia. Myyntikanavana jatkoimme yhteistyötä muun muassa OnePlus -startupin kanssa, jonka tuotteet jatkoivat vuonna 2017 Elisän myydyimpinäpuhelimina.

Järjestimme jo kolmatta kertaa [Elisa Innovation Challenge](#) -kilpailun. Sen tehtävänä on kannustaa sekä yrityksiä että yksityishenkilöitä luomaan uusia tuote- ja palveluinnovaatioita, joissa hyödynnetään verkottunutta teknologiaa.

Vuonna 2017 kilpailuun lähetettiin 84 ehdotusta 19 maasta. Parhaiden tuotteiden kehittäjät julkistettiin ja palkittiin Slush 2017 -tapahtumassa, jonka pääyhteistyökumppanina olimme jo neljättä vuotta peräkkäin. Kolmen finalistin joukosta voittoon nousi suomalainen kasvuyritys iqBox etähallitavalla ja energiatehokkaalla älypostilaatilaatikollaan, joka mahdollistaa elintarvikkeiden toimituksen kotiin, kun asiakas ei ole paikalla vastaanottamassa tilausta.

Verot ja investoinnit

Maksamalla veroja ja muita julkisia maksuja osallistumme koko yhteiskunnan kehittämiseen. Olemme merkittävä yhteisöveronmaksaja Suomessa. Vuoden 2016 vahvistettujen verotietojen mukaisesti Elisa oli yhtiökohtaisesti laskettuna 7. suurin veronmaksaja ja maksoi suomalaisten teleoperaattoreiden veroista yli 80 prosenttia.

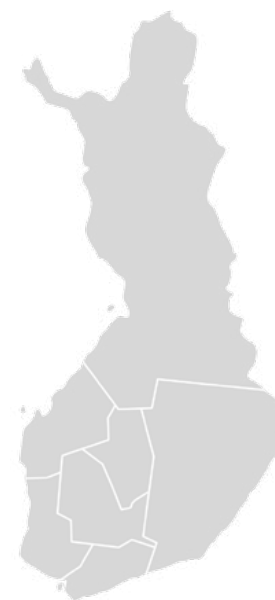
Vuonna 2016 maksamamme ja tilittämämme verot olivat 392 miljoonaa euroa, josta yhteisöveron osuus Suomessa oli 60 miljoonaa euroa. Virossa yhtiö maksaa yhteisöveroa vain, jos se maksaa osinkoja omistajilleen. Elisa Eesti ei ole maksanut osinkoja emoyhtiölleen.

Toimimme Suomessa valtakunnallisesti, joten maksamastamme yhteisöverosta kunnille kohdistui 30,59 prosenttia. Tästä noin puolet suuntautui pääkaupunkiseudun ulkopuolelle, ja olemme näin merkittävä yhteisöveron maksaja monella paikkakunnalla Suomessa.

Olemme myös Suomen merkittävin operaattori-investoija. Rakennamme ja ylläpidämme kiinteää ja mobiilia viestintäverkkoa päämarkkina-alueillamme Suomessa ja Virossa.

Vuonna 2017 käyttöomaisuusinvestointimme olivat 246 (204) miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuvat jälleen suoraan tietoliikenneinfrastruktuurin kehittämiseen, 4G-verkoihin, kiinteään runkoverkkoon, IT-järjestelmiin, digitaalisiin palveluihin sekä asiakaspäätelaitteisiin.

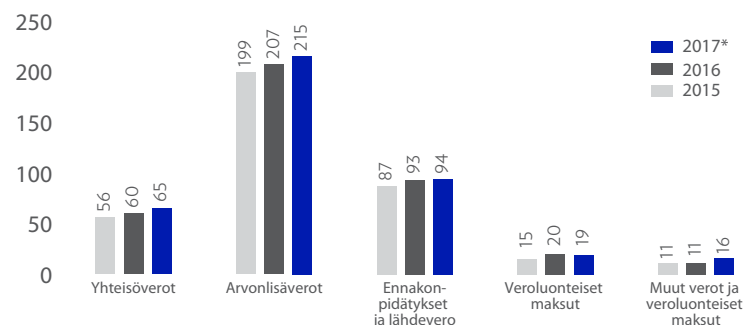
2016 Elisan yhteisöverosta kunnille kohdistettu osuus alueittain (euroa)

Häme	2 783 283
Itä-Suomi	2 117 712
Keski-Suomi	443 296
Länsi-Suomi	549 174
Pohjanmaa	1 580 919
Pohjois-Suomi	718 837
Uusimaa	10 527 404

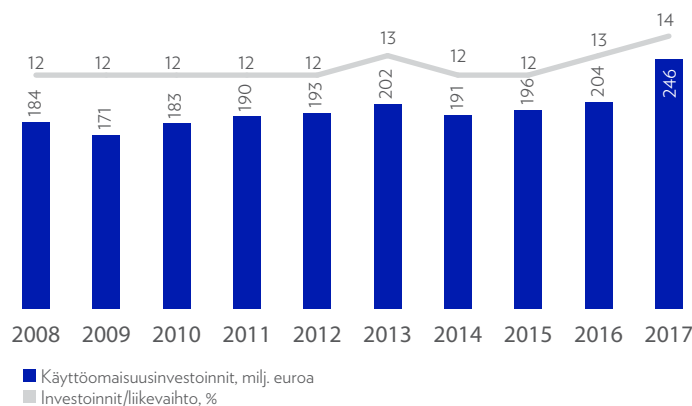
Kaikki yhteensä
18 720 625

Elisan verot milj. euroa

* Vuoden 2017 vahvistamattomat verotiedot

Elisan investoinnit 2017

Digitaalinen vastuu

Liiketoimintamme perustuu asiakkaiden luottamukseen, palveluiden toimivuuteen ja tietojen turvallisuuteen. Maailman digitalisoituessa ja toimintojen sähköistyessä kyberturvallisuuden merkitys kasvaa. Samalla ICT-palveluidemme ja prosessiemme toiminnan luotettavuus ja tietoturvaluottamus korostuvat.

Tietosuoja ja tietoturva

Digitalisoituminen on tuonut mukanaan verkossa tapahtuvan rikollisuuden. Kun kaikki tapahtuu verkossa, yhä useampi altistuu yhä monimuotoisemmille, ammattimaisesti toteutetuille väärinkäytöksille. Myös tietosuojan merkitys ajankohtaistuu digitalisaation ja uuden [tietosuoja-asetuksen](#) myötä. Sisäänrakennettu tietosuoja ei pelkästään minimoi riskejä ja seuraamuksia, vaan ylläpitää asiakkaiden luottamusta yrityksiä kohtaan.

Määrittelemme turvallisuuspolitiikassamme ja turvallisuuden hallintamallissamme ne periaatteet, roolit ja vastuut, joita noudatamme turvallisuuden ja tietosuojan kehittämisessä, ylläpitämisessä sekä valvonnassa. Poliitikat velvoittavat elisalaisia, tytäryhtiöitämme ja sopimusten kautta myös toimittajiamme ja alihankkijoitamme.

Lue lisää [Tietoturvan johtamisesta](#) yritysvastuusivuiltamme.

Tietosuoja

Noudatamme kaikessa toiminnassamme korkeaa tietosuoja-asetusta. Käsittelemme asiakkaiden, työntekijöiden ja kumppanien henkilötietoja, joten tietosuoja ja viestinnän luottamuksellisuus ovat toiminnassamme ensiarvoisen tärkeitä. Tietosuojaperiaatteet on otettu osaksi henkilötietojen käsittelyä sisältäviä toimintojamme niiden kaikissa vaiheissa. Henkilökuntamme ja kumppanimme on koulutettu ottamaan tietosuoja huomioon työskentelyssään ja olemme kaikki vaitiolovelvollisia yksityisyyden suojaan kuuluvista tiedoista.

EU:n uutta tietosuoja-asetusta sovelletaan 25. toukokuuta 2018 alkaen. Tietosuoja-asetuksen myötä tietosuojan merkitys korostuu ja henkilötietojen käsittelyä koskevat tietosuoja-vaatimukset tarkentuvat.

Tietosuoja ja viestinnän luottamuksellisuus ovat toiminnassamme ensiarvoisen tärkeitä.

Olemme aloittaneet valmistautumisen ja toimintamme tarkastelun muuttuvaa lainsäädäntöä vasten jo hyvissä ajoin varmistaaksemme valmiutemme ja kyvykkyytemme sen soveltamiseen. Tietosuojaj-asetukseen valmistelua ja jalkautamista johdetaan turvallisuuden johtamismallin mukaisesti. Toimenpiteitä eri liiketoiminta- ja tuotantoyksikkötasolla koordinoi tietosuojaryhmä. Vuoden 2017 aikana tietosuojaj-asetuksen toimeenpanoon on käytetty yli 300 henkilön työpanosta.

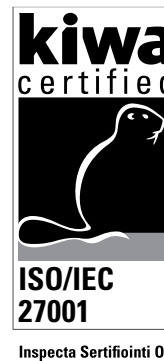
Valmisteluvaiheessa olemme muun muassa varmistaneet tietosuojatietoisuuden lisääntymisen Elisassa sekä tytäryhtiöissä, tunnistaneet ja toteuttaneet vaadittavia teknisiä muutoksia ja kehityskohteita henkilötietoa käsitteleviin järjestelmiin, suorittaneet tietosuojan riskiarvioita toiminnallemme sekä kouluttaneet henkilökuntaamme laaja-alaisesti ymmärtämään muuttuvan lainsäädännön vaatimukset. Lisäksi olemme tarkastaneet sekäsovimusten asianmukaisuuden että kehittäneet tarvittavaa dokumentaatiota erityisesti toimiessamme asiakasyritystemme henkilötietojen käsittelijänä.

Vuoden aikana noin 160 elisalaista avainhenkilöä eri puolilta organisaatiota on suorittanut Tietosuojalähettiläskoulutuksen. Tietosuojalähettiläsoorganisaatiolla on keskeinen rooli tietosuojavaatimusten jalkauttamisessa läpi organisaation. Tietosuojalähettiläät ovat koulutuksessaan syventyneet EU:n tietosuojaj-asetuksen vaatimuksiin, ja he saavat jatkuvaa lisäkoulutusta ajankohtaisista tietosuojaj-asioista.

Tietoturva

Tietoturva on keskeinen osa toimintaamme ja palveluidemme laatua. Asiakkaat, lainsäädäntö ja liiketoimintamme asettavat vaatimuksia tietoturvalle.

Vuonna 2017 Elisän IT-liiketoimintayksikkö sai ISO 27001 -tietoturvasertifioinnin, joka kattaa kapasiteettipalvelut ja Elisän Turvallisuusvalvomon toiminnot. Standardin mukaisen sertifiointin saavuttaakseen yrityksen on osoitettava, että se soveltaa omassa toiminnassaan systemaattista tietoturvapoliittikkaa tietojärjestelmiensä sekä arkaluontoisen tiedon suojaamiseksi ja lakisäädösten velvoitteiden täyttämiseksi.

Toukokuussa 2017 astui voimaan laki sähköisestä tunnistamisesta, joka antaa mahdollisuuden välittää vahvoja tunnistuspalveluita kansallisen luottamusverkoston osapuolille. Lainmuutoksen myötä toimimme markkinoille uuden Elisa Tunnistus -palvelun, joka liittyy kansalliseen luottamusverkkoon ja pystyy välittämään kaikki verkkoon kuuluvat tunnistustavat, pankkitunnistuksen ja Mobiilivarmenteen yhden palvelun kautta.

Kuluttajan tietoturvan parantamiseksi toimimme asiakkaillemme ensimmäisenä operaattorina F-Secure SENSE -reitittimen, jonka suojaussovelluksen avulla kuluttaja voi turvata kaikki kodin älylaitteet. Uudistimme myös Elisän turvakettipalvelua. Palvelu suojaa lasten netin käyttöä, paikantaa kadonneen puhelimen ja tarjoaa vanhemmille apua lasten ruutuajan ohjaamiseen.

Vuoden aikana joitain asiakkaitamme on lähestytty sekä tietojenkalasteluun tarkoitettuilla huijausviesteillä (phishing) että haittaohjelman sisältävillä sähköposteilla. Tietojenkalastelu ja haittaohjelmien levittäminen ovat rikollista toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan verkon toimintaa tai keräämään luottamuksellisia tietoja, kuten sähköpostitunnuksia ja salasanoja. Käytäntöjemme mukaisesti tiedotimme havainnoista heti asiakkaillemme ja ohjeistimme, miten toimia. Ohjeita ja lisätietoja huijausyritysten välttämiseksi on saatavilla myös verkkosivuiltamme.

Vuonna 2017 järjestimme henkilöstölle sekä yleistä tietoturvakoulutusta että kohdennettua koulutusta. Kohdennetussa koulutuksessa työntekijöitä koulutettiin simuloitujen riskitilanteiden avulla toimimaan oikein tietoturva- tai tietojen kalasteluyritystilanteissa. Simulaatioihin osallistui yhteensä 5 598 elisalaista ja Elisalle töitä tekevää henkilöä eri yksiköistä.

Toimiva verkko ja palvelut

Digitaalisten palveluiden hyödyntäminen edellyttää toimintavarmaa ja yhä nopeampaa tietoliikenneverkkoa. Tärkeä tehtävämme Suomessa ja Virossa on varmistaa luotettavat ja turvalliset matkaviestin- ja tietoliikenneyhteydet. Olemme keskeisessä roolissa myös yhteiskunnan toimintavarmuuden turvaamisessa. Lue lisää verkonhallinnan johtamisesta ja mobiiliverkon käytön turvallisuudesta [yritysvastuuvuorokirjamme](#).

Suuntasimme jälleen valtaosan investoinneistamme sekä kiinteään että mobiiliverkon toimivuuden parantamiseen ja laajempaan saatavuuteen. Nykyisten verkkojen laajennusten lisäksi tutkimme ja testaamme jatkuvasti myös uusia teknologioita, kuten 5G:tä. Testasimme ensimmäisenä Suomessa teknologiaa, jossa mobiilitukiasemat ovat helpommin etähallittavissa pilvipalvelussa. Otimme loppuvuodesta käyttöön 4G-verkossa NB-IoT-teknologian, jonka avulla

yritykset pääsevät hyödyntämään 5G:n esiasetusta 5G-teknologioiden testaamiseen ja uusien Internet of Things -palveluiden kehittämiseen.

Mobiilitukiasemien siirtäminen pilvipalveluihin lisää sekä palvelujen luotettavuutta että säästää energiaa ja pienentää hiilidioksidipäästöjä. Syksyllä käynnistimme Tampereen alueella uusimman teknologian mukaisen verkon rakentamisen, joka mahdollistaa 5G-palvelut ja älykaupunkiratkaisut. Vastaavaa teknologiaa otettiin käyttöön myös Helsingin keskustassa.

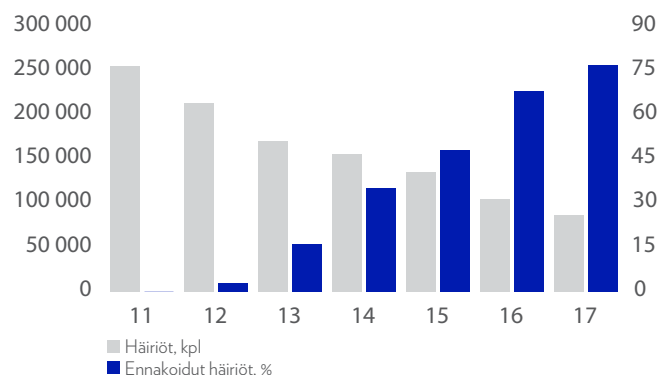
Elisan asiantuntijat pitävät huolta asiakkaan palveluiden toimivuudesta vuoden jokaisena päivänä 24 tuntia vuorokaudessa. Varmistamme laitteiden ja yhteyksien toimivuuden aktiivisella valvonnalla, ennakoivilla toimenpiteillä, viankorjauksella sekä rakentamalla uutta ja purkamalla vanhaa. Päivystysaikana keskitytään erityisesti vika- ja uhkatilanteiden ennakointiin ja vikojen korjaamiseen.

Kun laaja häiriö havaitaan, asiakastiedotus aloitetaan aina mahdollisimman nopeasti, ja viankorjauksen etenemistä viestitään, kunnes häiriötilanne on ohi. Vuonna 2017 jatkoimme panostuksia häiriötilanteiden ennakointiin ja kokonaisvaltaiseen tiedottamiseen. Onnistuimme edelleen vähentämään kokonaisvikamääriä ja merkittävien häiriöiden määriä, vaikka palveluidemme määrä kasvaa jatkuvasti.

Kriittiseksi luokiteltujen viranomaispalvelujen siirtäminen kaupalliseen 4G verkkoon edellyttää tiedonsiirtopalvelujen toimintavarmuuden testaamista ruuhkatilanteissa. Testasimme onnistuneesti näiden palveluiden priorisointia ja toimintavarmuutta yhdessä Nokian kanssa helmikuussa testiympäristössä ja vappuna aidossa tilanteessa.

Suomessa matkaviestintäverkkojen turvallisuutta valvoo [Säteilyturvakeskus \(STUK\)](#). Virossa ympäristöministeriön alainen hallinto elin (The Environmental Board). Seuraamme jatkuvasti alan tutkimusta ja viranomaisten antamia ohjeistuksia. Teemme tiivistä yhteistyötä alan toimijoiden kanssa vähentääksemme radiotaajuisen säteilyn mahdollisia haittavaikutuksia mm. suunnittelemalla huolellisesti mobiilitukiasemien sijoittamista. Olemme asiantuntijajäsenenä Suomessa toimivassa sähkömagneettisten kenttien neuvottelukunnassa.

Elisan verkon häiriöhallinnan kehitys

Suuntasimme valtaosan investoinneistamme sekä kiinteään että mobiiliverkon toimivuuden parantamiseen ja laajempaan saatavuuteen.

Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys

Kehitämme jatkuvasti tuotteitamme ja palveluitamme asiakkaiden tarpeiden mukaisiksi. Palveluiden elämyksellisyys, tuottavuus, turvallisuus ja saavutettavuus ovat jatkuvan kehitystyömme tavoitteita. Lue lisää esteettömyyden kehittämisen periaatteistamme [yritysvastuusivuiltamme](#).

Tavoitteenamme on suunnitella palvelut haastavimman asiakkaan tarpeiden mukaan, jolloin ne ovat kaikille saavutettavia (Design for all). Kutsuimme erilaisia asiakasryhmiä testaamaan palveluitamme ja kävimme asiakkaiden kotona tutustumassa palveluiden toimivuuteen erilaisissa ympäristöissä ja elämäntilanteissa. Vuoden aikana osallistimme yli 200 erilaista asiakasta palveluidemme suunnitteluun ja kehittämiseen.

Keväällä pidetyssä [Word](#) Design Campissa nuoret kehittivät yhdessä Elisan palvelumuotoilijoiden kanssa uusia ideoita lukemiseen ja kirjoittamiseen. Nuorten kanssa kehitetyt ideat jaettiin kaikkien suomalaisnuorten käyttöön. Vastaava osallistava työpaja järjestettiin syksyllä osana [Pidetään yhtä](#) -hanketta, jonka tarkoituksena on pienentää sukupolvien välistä viestintäkuilua.

Elisan palvelumuotoilijat järjestivät Suomen palvelumuotoiluverkoston jäsenille työpajan, jossa ideoitiin, miten lasten oikeudet voitaisiin parhaiten huomioida palvelumuotoilussa. [UNICEF](#) oli fasilitoimassa tilaisuuden keskustelua, ja työpajan pohjustuksena käytettiin sen tarjoamaa lasten oikeuksien arviointityökalua.

Jatkoimme suosittuja lasten digikouluja 18:lla eri paikkakunnalla. Vuonna 2017 digikoulutuksia pidettiin myös yrittäjille yhteistyössä Suomen Yrittäjien aluejärjestöjen kanssa. Digikoulut jatkuvat vuonna 2018.

YK:n päivän tilaisuudessa teemana oli palveluiden saavutettavuus. Seminaarissa selkokeskuksen asiantuntija piti esityksen selkeästä viestinnästä, ja tapahtuman jälkeen Elisan viestinnän ammattilaisille järjestettiin selkeän viestinnän koulutus yhdessä [Selkokeskuksen](#) kanssa.

Equileapin sukupuolten välistä tasa-arvoisuutta mittaavassa tutkimuksessa Elisa sijoittui ainoana suomalaisyhtiönä kymmenen parhaan joukkoon.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalinen vastuu tarkoittaa meille vastuuta asiakkaistamme, henkilöstöstämme ja kumppaneistamme. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen, yhdenvertaisuus, hyvä johtaminen, työhyvinvointi ja turvallisuus ovat meille olennaisia asioita. Edellytämme ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä työntekijöiltämme että kumppaneiltamme.

Vastuullinen työnantaja

Työllistämme ammattilaisia yli 4 700 henkilötövuoden verran Suomessa ja kansainvälisesti. Elisan menestyminen perustuu osaavan ja muutoskykyisen henkilöstömme työpanokseen ja hyvinvointiin.

Digitalisoituminen muuttaa liiketoimintaamme, työn sisältöä, tapaa tehdä töitä, johtamista, työvälineitä ja -ympäristöä. Tämä vaatii työelämässä jatkuvaa kehittymistä, vastuunottoa omasta hyvinvoinnista, luottamusta ja avointa vuorovaikutusta. Muutos vaatii myös selkeää tavoitteen asettamista esimiehiltä.

Uudet työntekemisen tavat sallivat joustavan työn ja vapaa-ajan vuorottelun. Selkeät tavoitteet, modernit työkalut ja joustavat mahdollisuudet työntekoon lisäävät työn mielekkyyttä ja tuottavuutta. Ne säästävät myös aikaa ja ympäristöä.

Elisan johtamisperiaatteet perustuvat valmentamiseen, selkeään tavoiteasetantaan ja jaettuihin arvoihin. Päivittäisjohtaminen ja kahdesti vuodessa pidettävä kehityskeskustelu esimiehen ja työntekijän välillä ovat tärkeä osa elisalaista johtamista.

Edistämme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista ja tuemme naisten siirtymistä miesvaltaisiin työpaikkoihin ja päinvastoin. Mittaamme työtyytyväisyyskyselyn ohella syrjimättömyyden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista vuosittaisella yhdenvertaisuus ja tasa-arvokyselyllä. Keväällä tehdyn sisäisen tasa-arvoanalyysin tulosten perusteella elisalaiset kokevat työpaikkansa kohtelun yhdenvertaisena.

[Equileapin](#) sukupuolten välistä tasa-arvoisuutta mittaavassa tutkimuksessa sijoitumme ainoana suomalaisyhtiönä kymmenen parhaan joukkoon ja henkilöstö valitsi Elisan Suomen parhaiden työpaikkojen joukkoon.

**Elisa Oyj
henkilöstö
maittain
(31.12.2017,
henkilö-
määrä)**

Iso-Britannia	18
Hongkong	3
Italia	2
Norja	1
Ranska	7
Espanja	54
Suomi	4 079
Ruotsi	6
USA	1
Viro	968
Venäjä	11
Kanada	1
Singapore	1

**Elisan henkilöstö Suomessa ja
Virossa (31.12.2017, HTV) ***

Pohjois-Suomi	147
Itä-Suomi	407
Keski-Suomi	77
Länsi-Suomi	111
Pohjanmaa	367
Pirkanmaa ja Häme	531
Etelä-Suomi	2 071
Viro	899

*Emoyhtiö + tytäryhtiöt.

Meillä on nollatoleranssi työpaikkakiusaamiselle ja -syrjinnälle. Seuraamme säännöllisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuustavoitteidemme toteutumista.

Vuoden aikana allekirjoitimme [UN Women Empowerment Principles](#) -aloitteen ja päivitimme kehittämistoimenpiteitä sisältävän yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoperiaatteiden mukaisen suunnitelman. Teimme myös ihmisoikeusriskikartoituksen ja järjestimme jälleen YK:n päivänä elisalaisille kansainvälisesti ihmisoikeusseminaarin, jonka teemana oli selkokieli.

Henkilöstöllämme ja kumppaneillamme on oikeus tehdä työtä terveellisessä ja turvallisessa työympäristössä sekä velvollisuus osaltaan kantaa vastuunsa työyhteisöstämme.

Päivittäisjohtaminen on avaintekijä työhyvinvoinnin sekä työterveyden ja -turvallisuuden edistämisessä. Se tarjoaa hyvät puitteet varhaisen välittämisen toimenpiteille. Lisäksi teemme yhteistyötä toimialan muiden toimijoiden ja kumppaneiden kanssa parantaaksemme omaa sekä toimialan yhteistä työturvallisuutta. Erityisesti toimenpiteet koskevat tietoliikenneyhteyksien huoltotehtäviä, kuten esim. mastojen huoltotehtävissä olevien asentajien työoloja.

Työterveyshuoltomme palvelusisältö Suomessa ylittää huomattavasti suomalaisen lakisääteisen tason. Tarjoamme myös oman hyvinvoinnista huolehtimisen tueksi liikunta- ja harrastustoimintaa.

Lisätietoja vuosikertomuksen Henkilöstökatsaus -osiossa sekä [yritysvastuusivuillamme](#).

Asiakaskohtaaminen ja viestintä

Asiakkainamme on yli 2,8 miljoonaa kuluttajaa, yritystä ja julkishallinnon organisaatiota Suomessa ja Virossa sekä kansainvälisesti. Meidän on ymmärrettävä asiakkaidemme tarpeita syvällisesti, jotta voimme kehittää palveluitamme vastaamaan muuttuviin tarpeisiin. Asiakaskeskeisyys onkin yksi arvoistamme ja asiakastyytyväisyys tärkeä toimintaamme ohjaava tekijä.

Tuotteiden ja palveluiden tietoturvaluus, turvallisuus, saatavuus ja helppokäyttöisyys ovat keskeisiä osa-alueita asiakaskokemuksen kehittämisessä. Lue lisää [asiakaskohtamisen johtamisesta](#) yritysvastuusivuiltamme.

Kehittääksemme palveluitamme ja toimintaamme haemme jatkuvasti palautetta asiakkailtamme erilaisten asiakastyytyväisyyskyselyiden avulla. Analysoimamme palautteet muutetaan kehityssuunnitelmiksi ja liiketoimintamme pohjaksi.

Vuonna 2017 panostimme kuluttajien asioinnin helppouden ja asiakaskohtamisen laadun kehittämiseen sekä monikielisyyteen. Olemme saaneet hyviä tuloksia yksinkertaistamalla prosesseja, lisäämällä asiakaskohtamisiin osaamista ja selkeyttämällä ohjeistuksia sekä parantamalla asioinnista saadun palautteen käsittelyä.

Positiivinen kehitys näkyi asiakastyytyväisyyttämme jatkuvasti mittaavassa NPS (Net Promoter Score), suositteluas-
tessa. Suomessa henkilöasiakkaiden NPS parani vuoden aikana 19 %.

EU:n tuleva tietosuojadirektiivi asettaa yrityksille uusia vaatimuksia asiakastiedon hallinnalle. Olemme panostaneet viimeisten vuosien aikana tietosuojavaatimusten mukaisen osaamisen sekä teknisen kyvykkyyden lisäämiseen. Jatkoimme toimintaamme kehittämistä esimerkiksi tiedon huollon sekä ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Vuonna 2017 panostimme kuluttajien asioinnin helppouden ja asiakaskohtamisen laadun kehittämiseen sekä monikielisyyteen.

Kumppanit

Teemme yhteistyötä yli 5 700 toimittajan ja alihankkijan kanssa, joten kumppanit ovat tärkeä osa vastuullisen liiketoimintamme kehittämistä. Hankimme huomattavan osan palveluja, materiaaleja ja tuotteita EU:n alueelta (91,9 %), mutta osin myös EU:n ulkopuolelta (8,1 %).

Aktiivisella yhteistyöllä voimme varmistaa, että laatuun ja vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet saavutetaan toimitusketjun eri osa-alueilla. Lue lisää [hankinnan vastuullisuuden ohjaamisesta](#) yritys vastuusivuiltamme.

Kartoitimme toimitusketjuun liittyvät ihmisoikeusriskit osana koko konsernille tehtyä ihmisoikeusriskikartoitusta. Tunnistettuja riskejä ovat ihmiskauppa, syrjintä, palkkaus, lapsityövoiman käyttö sekä ympäristö- ja yhteisölliset vaikutukset.

Toimitusketjun olennaisten vastuullisuustoimenpiteiden kehittämiseksi ja tiedon kartoittamiseksi teimme kesän 2017 aikana yritys vastuukyselyn 52 keskeiselle toimittajallemme. Kyselyn pohjalta jatkoimme yhteistyön syventämistä kahden toimittajan kanssa.

Päivitimme [Elisan Eettisen ostamisen periaatteita](#) vastamaan muuttunutta lainsäädäntöä koskien työntekijöiden lähettämistä ja tilaajavastuulakia. Muutimme yritys vastuuauditointikäytäntöjämme riskimaissa. Vuodesta 2017 uusien riskimaissa toimivien toimittajien auditoinnit suorittaa riippumaton auditointeihin erikoistunut tahon. Yritys vastuuauditointi kattaa työolot ja -oikeudet, ympäristönäkökohdat, lahjonnan, ihmisoikeudet ja lainmukaisuuden.

Vuoden aikana riskimaissa tehtiin 3 CSR-auditointia, joissa 0 yrityksiä hylättiin. Auditoinneissa löydettiin 34 huomautettavaa kohtaa, joista 3 oli luokiteltu kriittiseksi, 7

huomattavaksi ja 24 vähäiseksi. Vuoden loppuun mennessä 18 epäkohtaa oli korjattu, joista oli 2 kriittistä, 6 huomattavaa ja 10 vähäistä.

Vuoden 2017 lopussa Tata Consulting Servicesiin kohdistui Suomen toimintojen osalta työaikaan liittyviä epäilyjä. TCS on Elisan kumppani ja varmistimme selvityspyynnöllä, että toiminta vastaa Elisan yleisiä toimintaperiaatteita ja lainsäädäntöä.

Yhteistyöhankkeet

Yrityskansalaisuuteen kuuluu yhteiskunnallinen tuki ja sponsorointi. Me Elisalla tuemme ja sponsorioimme tarkkaan harkittuja kohteita. Yhteistyökumppanimme puhuttelevat laajoja kohderyhmiä, ovat vastuullisia ja vastaavat Elisan arvoja sekä linkittyvät luontevasti toimintaamme. Teemme valittujen kohteiden kanssa aina pitkäaikaista yhteistyötä.

Jo usean vuoden ajan olemme tehneet pitkäjänteistä työtä erityisesti nuorten hyvinvoinnin eteen. Olemme olleet mukana ja tukeneet merkittävällä panoksellamme muun muassa Tukikummien, Aseman Lapset ry:n ja [ShedHelsingin toimintaa](#).

Keväällä 2017 perustimme ShedHelsinki Säätiön, joka tukee ja toteuttaa erityislapset huomioivaa lapsi- ja nuorisotyötä musiikkiteatteritoiminnan muodossa. Säätiön hallituksen puheenjohtajana toimii Elisan toimitusjohtaja **Veli-Matti Mattila**.

ShedHelsinki Säätiön toiminta huipentui vuonna 2017 jälleen musiikkiteatterinäytökseen. Prinsessa Ruusunen – Paluu tulevaisuuteen -esitys toteutettiin yhteistyössä Helsingin Kaupunginteatterin kanssa.

Syksyllä 2017 käynnistimme [Pidetään yhtä](#) -hankkeen, jonka tavoitteena on lisätä aikuisten ja nuorten välistä vuorovaikutusta. Osana hanketta elisalaisille tarjotaan mahdollisuus osallistua työajallaan vapaaehtoistyöhön valittujen yhteistyökumppanien kanssa. Noin vuoden kestävä vapaaehtoistyöhanke kulkee nimellä ”Pidetään yhtä – elisalaisina” ja tarjoaa Elisa Oyj:n ja Elisa Appelsiini Oy:n työntekijöille mahdollisuuden vaihtaa yhden työpäivän vapaaehtoistyöhön.

Olemme mukana tukemassa suomalaisen [Ekapelin](#) menestystarinaa. Ekapeli on auttanut jo satojatuhansia suomalaislapsia kehittämään lukutaidon perusteita. Yhteistyön taustalla on Elisan halu tukea lasten ja nuorten oppimista digitaalisissa ympäristöissä ja olla mukana varmistamassa tasa-arvoisia mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Yhteistyö on jatkumoa poikien lukutaidon kehittämiseen tähtäävälle [Elisa WORD -hankkeelle](#) sekä jo vuodesta 2014 asti järjestetyille lasten [digikouluille](#).

Lisätietoja [Elisan yhteistyöhankkeista](#) löytyy verkkosivuiltamme.

Haluamme olla edistämässä hiilineutraalin yhteiskunnan saavuttamista. Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on ollut osa strategiaamme vuodesta 2009 lähtien.

Ympäristövastuu

Pitkäjänteinen ympäristövastuutyömme keskittyy ilmastoon ja energiaan. Pienennämme määrätietoisesti sekä asiakkaidemme että omaa hiilijalanjälkeämme. ICT-alalla on merkittävä rooli toimintatapojen muuttamisessa ympäristöystävällisemmiksi ja ilmastomuutoksen hillitsemisessä. Alan tuotteiden ja palveluiden avulla on mahdollista pienentää maailman hiilijalanjälkeä jopa 20 prosenttia.

Lue lisää Elisan ympäristöpolitiikasta ja -johtamisjärjestelmästä [yritysvastuusivuiltamme](#).

Ilmastomuutoksen hillintä

Haluamme olla edistämässä hiilineutraalin yhteiskunnan saavuttamista. Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on ollut osa strategiaamme vuodesta 2009 lähtien. Toimintaamme kehittämällä voimme tarjota kestäviä digitaalisia palveluita, joiden avulla asiakkaamme voivat toimia resurssien suhteen viisaammin ja ilmastoystävällisemmin.

Asetimme vuonna 2017 uudet hiilijalanjälkitavoitteet. Sitoudumme tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Välitavoitteenamme on vähentää energiankulutuksemme hiilijalanjälkeä 50 % vuoden 2016 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Tavoitteet on tehty [Science Based Target](#) -aloitteen vaatimusten mukaisesti, ja ne ovat linjassa [Pariisin ilmastokokouksessa](#) sovittujen tavoitteiden kanssa. Sitouduimme

myös [Sitoumus 2050](#) -aloitteeseen. Liityimme Suomen [energiatehokkuussopimukseen](#) ja teimme energiatehokkuusdirektiivin vuoteen 2019 mennessä velvoittamat energiakatselmukset.

Parannamme ja uudistamme jatkuvasti verkkoamme ja hankimme uusiutuvaa energiaa pienentääksemme hiilijalanjälkeämme. Hiilijalanjälkemme (Scope 1 ja 2) on laskenut vuodesta 2016 63 %. Lähes kaikki Suomessa ja Virossa käyttämäme sähkö, 267 672 MWh (276 931), on tuotettu uusiutuvalla energialla. Vuonna 2017 uusiutuva sähkö oli tuotettu Suomessa tuulienergialla ja Virossa vesivoimilla.

Espoon Konesalikeskuksessamme otimme hyötykäyttöön aiempaa enemmän hukkalämpöä. Määrä vastasi 122 (82) omakotitalon vuotuisen sähkölämmityksen kulutusta. Olemme virtualisoineet omista palvelimistamme 63 %, mikä vuonna 2017 säästi 13 172 MWh energiaa. Mobiiliverkoissamme saimme säästöä 6 574 MWh modernisointien ja sähkönsäästöominaisuuksien avulla.

Autamme asiakkaitamme vähentämään hiilijalanjälkeä tarjoamalla heille tehokkaita ja ympäristöystävällisiä palveluita. Asiakkaamme saavuttivat ratkaisuiltamme 34 901 tCO₂ (37 527) säästöt päästöistä. Suurimmat säästöt tulivat virtuaalisten vuorovaikutusratkaisuiden käytöstä 27 564 (30 221) tCO₂. Pilvipalveluiden avulla asiakkaamme säästivät 7 264 (7 166) tCO₂.

Vuonna 2017 lähetimme noin 23 miljoonaa laskua, joista noin 70 % on sähköisiä. Tilausvahvistusten osalta sähköisten lähetysten osuus on noin 90 %.

Käynnistimme Viisaan työmatkaliikkumisen projektin, jonka osana toteutettiin kysely koko henkilöstölle, avainhenkilöiden työpajat sekä pilottiryhmän työmatkaliikkumisen kokeilu. Projektin tuloksena on laadittu työmatkaliikkumisen kehityssuunnitelma, jonka toimenpiteitä edistetään vuoden 2018 aikana.

Raportoimme hiilijalanjälkemme vuosittain kansainvälisessä sijoittajille suunnatussa [CDP-kyselyssä](#). CDP 2017 -raportissa Elisa listattiin Climate A -listalle 106 muun kärkiyrityksen joukossa. Vuosittain tehtävään CDP:n ilmastoportointiin osallistuu tuhansia yrityksiä eri puolilta maailmaa.

Kierrätys ja muut ympäristövaikutukset

Merkittävä osa ICT-alan ympäristövaikutuksista tulee laitteiden valmistuksesta. Palveluntarjoajana voimme vähentää laitteiden ympäristövaikutuksia kierrättämällä käytetyt laitteet tehokkaasti ja asianmukaisella tavalla.

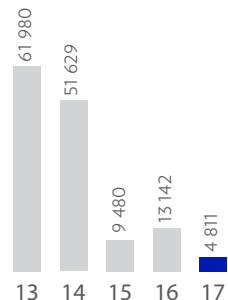
Vuonna 2017 teimme kierrätyksestä [opasvideon asiakkaillemme](#) sekä sisäisen koulutusvideon myymälöidemme henkilöstölle.

63%
päästöt vähenivät

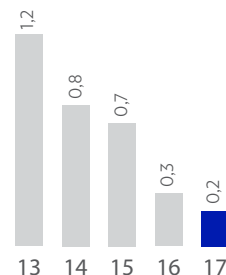
Elisan hiilijalanjälki

tCO₂

Siirretyn mobiilidatan energiatehokkuus

kWh/Gt

**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

Raportin kuvaus

Elisan vuosikertomus koostuu neljästä osasta: tilinpäätös, vuosikatsaus, hallinto ja vastuullisuus. Vuosikertomus julkaistaan suomeksi ja englanniksi osoitteessa www.elisa.fi/vuosikertomus, jossa vuosikertomuksen osiot ovat ladattavissa interaktiivisina pdf-tiedostoina

Tämä on Elisan viides varmennettu vastuuraportti, joka julkaistaan osana vuosikertomusta. Vastuuraportti on myös Elisan muiden kuin taloudellisten tunnuslukujen raportti. Raportti on laadittu Global Reporting Initiative standardien Core -vaatimusten mukaisesti. Sisällössä on huomioitu Nasdaq Nordic ESG Reporting Guide -ohjeistus.

Raportointijakso on kalenterivuosi 2017. GRI-hakemisto vuodelta 2017 on osa raporttia.

Elisan johto on päättänyt, että vastuuraportin varmentaa kolmas osapuoli. Varmentaja vuoden 2017 yritys vastuutietojen osalta on EY. Varmennus kattaa Elisan vuosikertomuksen 2017 vastuullisuusosion sekä henkilöstökatsauksen.

Olenneiden näkökohtien raportointi kattaa Elisan konsernilaskennassa mukana olevat liiketoimintayksiköt: henkilöasiakasyksikkö, yritysasiakasyksikkö, tuotanto ja tukitoiminnot sekä tytäryhtiöt. Raportointi on lähtökohtaisesti kehitetty vastaamaan talouden raportointilaajuutta (Elisa-konserni). Tietyissä indikaattoreissa rajausta määrittää luotettava tietojen saatavuus. Poikkeamat rajauksissa on kerrottu indikaatto-

reiden yhteydessä. Kehitämme edelleen raportointiamme näiltä osin kattavamமாகsi.

Taloudellinen informaatio on konsernin tilinpäätöksestä, ja sen osalta noudatetaan IFRS:n tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Ympäristötunnuslukujen osalta on GRI:n ohjeistuksen mukaisesti laskettu emoyhtiön ja sen tytäryhtiöiden merkittävimmät ympäristövaikutukset. Hiilidioksidipäästöjen laskenta perustuu Greenhouse Gas -protokollan (www.ghgprotocol.org) Corporate Standardin mukaiseen metodologiaan. Scope 3 -laskenta raportoidaan GHG-protocol Corporate Value Chain -standardin mukaisesti. Scope 2 -päästöjen raportoinnissa on huomioitu GHG-protokollan Scope 2 -ohjeistus. Laskennan kuvaus löytyy [yritysvastuusi-vuiltamme](#).

Henkilöstön osalta on raportoitu sekä emoyhtiön että tytäryhtiöiden luvut. Konsernin rakenteelliset muutokset on esitetty tarkemmin vuosikertomuksessa.

Vastuuraportti julkaistaan vuosittain. Aikaisemmat vastuuraportit ovat saatavilla osoitteesta www.elisa.fi/sijoittajille. Ennen vuotta 2013 olemme laatineet GRI:n kestävän kehityksen raportointiohjeiston mukaisen vastuutoimintaa kuvaavan hakemiston vuosina 2011 ja 2012. Vuoden 2016 raportin julkaisupäivä oli 15.3.2017.

Yhteystiedot

Elisa Oyj
Yritysvastuujohtaja Minna Kröger
puh. 050 572 7620
etunimi.sukunimi@elisa.fi

Yritysvastuun verkkosivusto:
<http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus/>

Sijoittajasuhteet:
<http://corporate.elisa.fi/sijoittajille/sijoittajasuhteet/>

Riippumaton varmennusraportti

ELISA OYJ:N JOHDOLLE

Elisa Oyj:n (jatkossa Elisa) johdon pyynnöstä olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat Elisan yritys vastuuraportissa 2017 esitetyt tiedot raportointiajanjaksolta 1.1.–31.12.2017 (jatkossa yritys vastuutiedot).

Johdon velvollisuudet

Elisan johto vastaa yritys vastuutietojen laatimisesta ja esittämisestä GRI Sustainability Reporting Standards 2016 sekä Elisan sisäisten raportointiohjeiden mukaisesti (jatkossa raportointiperiaatteet).

Varmentajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on suorittaa rajoitetun varmuuden antava varmennustoimeksianto ja esittää suorittamamme työn perusteella riippumaton johtopäätös yritys vastuutiedoista. Emme vastaa muille kuin Elisalle työstämme, varmennusraportistamme ja esittämistämme johtopäätöksistä.

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon Kansainvälisen Varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 ”Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluontoinen tarkastus” mukaisesti. ISAE 3000 -standardi edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja varmennustoimeksiannon

suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ovatko yritys vastuutiedot kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointiperiaatteiden mukaisesti.

Varmentajan riippumattomuus ja laadunvalvonta

Noudatamme IESBA:n (International Ethics Standards Board for Accountants) määrittämiä riippumattomuus- ja muita eettisiä vaatimuksia. Sovellamme kansainvälistä ISQC 1-laadunvalvontastandardia ja näin ollen ylläpidämme kattavaa laadunvalvontajärjestelmää, johon sisältyy dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädösten ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamiseen.

Toimeksiannon rajoitukset

Rajoitetun varmuuden toimeksiannossa evidenssin hankkimismenetelmät ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa, minkä vuoksi saadaan rajoitetumpi varmuus kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa. Varmennustoimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioon riskeistä, että yritys vastuutiedot eivät olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointiperiaatteiden mukaisesti. Olemme suunnitelleet ja suorittaneet toimeksiannon siten, että saamme riittävästi asianmukaista evidenssiä, johon perustaa johtopäätöksemme.

Toimeksiannossamme olemme suorittaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- a. Päivittäneet tietomme ja ymmärryksemme Elisan olennaisista yritysvastuun raportointiaiheista, organisaatiosta ja hankkeista,
- b. arvioineet raportointiperiaatteiden soveltuvuutta ja soveltamista sidosryhmien tiedontarpeen kannalta,
- c. haastatelleet Elisan ylintä johtoa ymmärtääksemme yritysvastuun johtamistapaa yhtiössä,
- d. haastatelleet yritysvastuutiedon keräämisestä ja yhdistelystä vastuullisia henkilöitä ymmärtääksemme järjestelmiä, prosesseja sekä kontrolleja liittyen tietojen keräämiseen ja yhdistelyyn,
- e. käyneet läpi yritysvastuutietoja sisäisistä ja ulkoisista lähteistä ja tehneet otantana tarkastuksia raportointiai-
neistoon,
- f. suorittaneet raportoidun tiedon tarkistuslaskentaa, sekä arvioineet raportin tekstien perustana olevan tiedon oikeellisuutta
- g. Vierailleet kahdella toimipisteellä ja käyneet läpi raportointikäytäntöjä

Varmennusraporttiamme lukiessa tulee ottaa huomioon yritysvastuutietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitukset. Riippumatonta varmennusraporttiamme ei tule käyttää arvioitaessa Elisan suoriutumista määrittelemiensä yritysvastuuseen liittyvien periaatteiden toteutumisessa.

Johtopäätöksemme

Tässä raportissa kuvatun varmennustyömme perusteella to-
teamme, ettei tietoomme ole tullut seikkoja, jotka antaisivat
aiheen olettaa, etteivät Elisan raportoimat yritysvastuutie-
dot olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointiperi-
aatteiden mukaisesti.

Helsingissä 1. maaliskuuta 2018

Ernst & Young Oy

Terhi Mäkinen

Partner, KHT

Jani Alenius

Yritysvastuupalveluiden johtaja

Yritysvastuu ja muiden kuin taloudellisten tunnuslukujen -raportin allekirjoitukset

Helsingissä maaliskuun 7. päivänä 2018

Raimo Lind
hallituksen puheenjohtaja

Claris Berggårdh

Petteri Koponen

Leena Niemistö

Seija Turunen

Antti Vasara

Mika Vehviläinen

Veli-Matti Mattila
toimitusjohtaja

GRI sisällysluettelo 2017 – Elisa Oyj

Kuvaus	Nimi	Rajaus	UN Global Compact
Internetsivu: http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus			
GRI 102: YLEINEN SISÄLTÖ (GRI 102, 2016 standardi)			
1. Organisaation taustakuvaus			
102-1	Raportoivan organisaation nimi	Tilinpäätöksen laatimisperusteet	Elisa -konserni x
102-2	Tärkeimmät tavaramerkit/brändit sekä tuotteet ja palvelut	Elisa lyhyesti	Elisa -konserni x
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	Konsernin perustiedot	Elisa -konserni x
102-4	Toimintamaiden lukumäärä ja maat, joissa organisaatio toimii tai jotka ovat merkittäviä raportissa kuvattujen olennaisten yritys vastuun näkökohtien osalta	Vastuullinen työnantaja	Elisa -konserni x
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Osakkeet ja osakkeenomistajat	Elisa -konserni x
102-6	Markkina-alueet	Tilinpäätöksen liitetiedot 1.	Elisa -konserni x
102-7	Raportoivan organisaation koko	Hallituksen toimintakertomus; Tilinpäätöksen liitetiedot 1.	Elisa -konserni x
102-8	Henkilöstön määrä työsuhteen ja työsopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni x
102-9	Organisaation toimitusketju	Kumppanit	Elisa -konserni x
102-10	Merkittävät muutokset organisaation koossa, rakenteessa, omistusrakenteessa tai toimitusketjussa	Tilinpäätöksen liitetiedot 2. 3. ja 35.	Elisa -konserni x
102-11	Varovaisuuden periaatteen soveltaminen	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Vastuullisuus Elisalla; Politiikat ja ohjeet ; Indeksit ja sitoumukset ; Johtaminen ja tavoitteet	Elisa -konserni
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	Sidosryhmädialogi	Elisa -konserni
2. Strategia			
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus	Elisa -konserni x
102-15	Riskit ja mahdollisuudet	Vastuullisuus Elisalla; Riskit; GRI tunnusluvut	Elisa -konserni x
3. Liiketoiminnan eettisyys			
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Elisa Lyhyesti ; Code of conduct	Elisa -konserni x
102-17	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	Olenneiset aiheet ja sidosryhmät; Sidosryhmädialogi	Elisa -konserni x
4. Hallinto			
102-18	Hallintorakenne ja valiokunnat	Hallintorakenne; Johtaminen ja tavoitteet	Elisa -konserni x
102-19	Vastuunjako	Hallintorakenne; Johtaminen ja tavoitteet	Elisa -konserni x
102-20	Vastuuhenkilöt	Johtaminen ja tavoitteet	Elisa -konserni x
102-21	Sidosryhmien konsultointi	Olenneiset aiheet ja sidosryhmät; Asiakaskohtaaminen ja viestintä; Johtaminen ja tavoitteet	Elisa -konserni x

Kuvaus	Nimi	Rajaus	UN Global Compact
102-22	Hallituksen kokoonpano	Hallintorakenne	Elisa -konserni x
102-23	Hallituksen puheenjohtajan asema	Hallintorakenne	Elisa -konserni x
102-24	Hallituksen valinta	Hallintorakenne	Elisa -konserni x
102-25	Eturistiriitojen välttäminen	Hallintorakenne	Elisa -konserni x
102-26	Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen arvojen ja strategian määrittelyssä	Hallituksen työjärjestys	Elisa -konserni x
102-28	Hallituksen suorituksen arviointi	Hallintorakenne	Elisa -konserni x
102-29	Hallituksen rooli riskien tunnistamisessa ja hallinnassa	Hallintorakenne	Elisa -konserni x
102-30	Riskienhallinnan tehokkuuden arviointi	III Kuvaukset sisäisen valvonnan menettelytavoista riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä	Elisa -konserni x
102-31	Taloudellisten, ympäristö- ja sosiaalisen vastuun aiheiden katselmointi	Olenaiset aiheet ja sidosryhmät	Elisa -konserni x
102-32	Yritysvastuuraportin hyväksyminen	Yritysvastuu ja muiden kuin taloudellisten tunnuslukujen -raportin allekirjoitukset	Elisa -konserni x
102-33	Epäkohtien kommunikointi	Sisäinen tarkastus	Elisa -konserni x
102-35	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Palkka- ja palkkioselvitys	Elisa -konserni x
102-36	Palkitsemisjärjestelmät	Palkka- ja palkkioselvitys	Elisa -konserni x
102-37	Sidosryhmien näkemysten huomiointi	Palkka- ja palkkioselvitys	Elisa -konserni x
5. Sidosryhmävuorovaikutus			
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmädialogi; Olenaiset aiheet ja sidosryhmät	Elisa -konserni x
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni x
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	Olenaiset aiheet ja sidosryhmät	Elisa -konserni x
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmädialogi ; Asiakaskohtaaminen ja viestintä	Elisa -konserni x
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Olenaiset aiheet ja sidosryhmät; Asiakaskohtaaminen ja viestintä; Kumppanit	Elisa -konserni x
6. Raportointikäytäntö			
102-45	Konsernin laskentaraja	Raportin kuvaus	Elisa -konserni
102-46	Raportin sisällönmäärittely	Toimintamalli ; Raportin kuvaus	Elisa -konserni
102-47	Olenaiset näkökohdat	Olenaiset aiheet ja sidosryhmät; GRI tunnusluvut	Elisa -konserni
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Raportin kuvaus	Elisa -konserni
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa	Raportin kuvaus	Elisa -konserni
102-50	Raportointijakso	Raportin kuvaus	Elisa -konserni x
102-51	Edellisen raportin päiväys	Raportin kuvaus	Elisa -konserni x
102-52	Raportin julkaisu tiheys	Raportin kuvaus	Elisa -konserni x
102-53	Yhteystiedot, josta voi tilata raportin ja kysyä siihen liittyviä lisätietoja	Raportointi ja yhteystiedot	Elisa -konserni x
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	Raportin kuvaus	Elisa -konserni x
102-55	GRI-sisällysluettelo	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni x
102-56	Raportoinnin varmennus	GRI tunnusluvut; Raportin kuvaus	Elisa -konserni x

Kuvaus

Nimi

Rajaus

AIHEKOHTAINEN SISÄLTÖ

GRI 103: JOHTAMISMALLI (GRI 103, 2016 standardi)

103-1	Olenaiset näkökohdat ja niitä koskevat laskentarajat	Raportin kuvaus; Olenaiset aiheet ja sidosryhmät; GRI sisällysluettelo	Elisa -konserni	
103-2; 103-3	Johtamismallin komponentit; Johtamismallin arviointi			
	Välilliset taloudelliset tulokset, DMA	Toimintamalli; Taloudellinen vastuu; Tutkimus ja kehitys; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Energia, DMA	Toimintamalli ; Ympäristövastuu; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Päästöt, DMA	Toimintamalli ; Ympäristövastuu; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Tuotteet ja palvelut, DMA	Toimintamalli ; Ympäristövastuu ; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Jätevedet ja jätteet, DMA	Toimintamalli ; Ympäristövastuu; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa Suomi	x
	Määräysten mukaisuus, DMA	Toimintamalli ; Vastuullisuus Elisalla; Code of Conduct	Elisa -konserni	x
	Markkinointiviestintä, DMA	Toimintamalli ; Asiakaskohtaaminen ja viestintä ; Palveluiden saatavuus, turvallisuus ja esteettömyys; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Asiakkaiden yksityisyydensuoja, DMA	Toimintamalli ; Johtaminen ja tavoitteet; Digitaalinen vastuu; Tietoturva ja yksityisyydensuoja; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Asiakkaiden terveys ja turvallisuus , DMA	Toimintamalli ; Toimiva verkko ja palvelut	Elisa -konserni	x
	Työllistäminen, DMA	Toimintamalli ; Vastuullinen työnantaja; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet, DMA	Toimintamalli ; Vastuullinen työnantaja; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Työterveys- ja turvallisuus, DMA	Toimintamalli ; Vastuullinen työnantaja; Henkilöstökatsaus; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Koulutus, DMA	Toimintamalli ; Henkilöstökatsaus ; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Syrjinnän kieltä, DMA	Toimintamalli ; Vastuullinen työnantaja; Code of conduct ; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Turvallisuusäytännöt, DMA	Toimintamalli ; Tietoturva ja yksityisyydensuoja; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Lahjonta ja korruption vastaisuus, DMA	Toimintamalli ; Kumppanit; Code of conduct ; Tavoitteet ja suoriutuminen	Elisa -konserni	x
	Poliittinen vaikuttaminen, DMA	Toimintamalli ; Sidosryhmädialogi ; Code of conduct	Elisa -konserni	x

GRI 201: TALOUDELLISET TULOKSET (GRI 201, 2016 standardi)

201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	
201-2	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	

GRI 203: VÄLILLISET TALOUDELLISET VAIKUTUKSET (GRI 203, 2016 standardi)

203-1	Infrastruktuuri-investointien ja yleishyödyllisten palvelujen tuen kehitys ja vaikutukset	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	Tutkimus ja kehitys; Vastuullinen työnantaja; Toimiva verkko ja palvelut	Elisa -konserni	

Kuvaus		Nimi	Rajaus	UN Global Compact
GRI 205: KORRUPTIONVASTAISUUS (GRI 205, 2016 standardi)				
205-2	Korruptionvastaisiin politikoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
205-3	Korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 302: ENERGIA (GRI 302, 2016 standardi)				
302-1	Organisaation oma energian kulutus	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
302-3	Energiaintensiteetti	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
302-5	Vähennykset tuotteiden ja palveluiden energiatarpeessa	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 305: PÄÄSTÖT (GRI 305, 2016 standardi)				
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 1)	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
305-2	Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 2)	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 3)	GRI tunnusluvut	Elisa-konserni, Yksityiskohtaisempi rajaus indikaattorin yhteydessä	x
305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 306: JÄTEVEDET JA JÄTTEET (GRI 306, 2016 standardi)				
306-2	Jätteiden kokonaismäärä jaoteltuna jätelajeittain ja käsittelytavan mukaisesti	GRI tunnusluvut	Elisa Suomi	x
306-3	Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus	GRI tunnusluvut	Elisa Finland	x
GRI 307: YMPÄRISTÖ, MÄÄRÄYSTENMUKAISUUS (GRI 307, 2016 standardi)				
307-1	Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo määrä sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä	GRI tunnusluvut	Elisa Corporation	x
GRI 401: TYÖLLISTÄMINEN (GRI 401, 2016 standardi)				
401-1	Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
401-2	Kokopäiväisille työntekijöille tarjotut edut, joita ei tarjota määräaikaisille tai osa-aikaisille työntekijöille.	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	
GRI 403: TYÖTERVEYS JA -TURVALLISUUS (GRI 403, 2016 standardi)				
403-1	Työsuojelutoimikuntien piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	
403-2	Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteltuna alueittain ja sukupuolen mukaan	GRI tunnusluvut	Elisa- konserni, poislukien: Elisa Videra Italy, Elisa Videra UK, LNS kommunikation, Santa Monica Networks Oy	

Kuvaus		Nimi	Rajaus	UN Global Compact
GRI 404: KOULUTUS JA HENKILÖSTÖN KEHITTÄMINEN (GRI 404, 2016 standardi)				
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit vuodessa työntekijää kohden jaoteltuna sukupuolen mukaan ja henkilöstöryhmittäin	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Henkilöstökatsaus	Elisa-konserni , poislukien: Enia, Hong Kong ja LNR kommunikations Oy	
404-3	Prosenttiosuus tavoite- ja kehityskeskustelut käyneestä henkilöstöstä jaoteltuna sukupuolen ja ikäryhmän mukaisesti	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 405: MONIMUOTOISUUS JA TASAVERTAISET MAHDOLLISUUDET (GRI 405, 2016 standardi)				
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 406: SYRJINNÄN KIELTO (GRI 406, 2016 STANDARDI)				
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 410: TURVALLISUUSKÄYTÄNNÖT (GRI 410, 2016 standardi)				
410-1	Prosenttiosuus turvahenkilöstöstä, joka on saanut koulutusta organisaation ihmisoikeuspolitiikkoihin ja organisaation toiminnan kannalta relevantteihin menettelytapoihin	GRI tunnusluvut	Elisa Suomi	x
GRI 415: POLIITTINEN VAIKUTTAMINEN (GRI 415, 2016 standardi)				
415-1	Poliittisten tukien kokonaisarvo jaoteltuna maittain ja edustajittain	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	x
GRI 416: ASIAKKAIDEN TERVEYS JA TURVALLISUUS (GRI 416, 2016 standardi)				
416-2	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	
GRI 417: MARKKINOINTIViestintä JA TUOTEINFORMAATIO (GRI 417, 2016 standardi)				
417-3	Markkinointiviestintään liittyvien lakien, säännösten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset	GRI tunnusluvut	Elisa- konserni	
GRI 418: ASIAKKAIDEN YKSITYISYYDENSUOJA (GRI 418, 2016 standardi)				
418-1	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset	GRI tunnusluvut	Elisa -konserni	

Taloudellisen vastuun tunnusluvut

201-1 Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen

	2015	2016	2017
Tuotot asiakkailta, milj. euroa ¹⁾	1578	1647	1787
Toimittajat ja kumppanit	776	802	881
Henkilöstö	266	275	304
Osakkeenomistajat ja rahoittajat	238	248	263
Julkinen sektori	56	60	65
Käyttöomaisuusinvestoinnit ²⁾	196	204	246
Verot, milj. euroa	368	392	408
Yhteisöverot	56	60	65
Arvonlisäverot	199	207	215
Ennakonpidätykset ja lähdevero	87	93	94
Veroluonteiset maksut	15	20	19
Muut verot ja veroluonteiset maksut	11	11	16

¹⁾ Sisältää rahoitustuotot

²⁾ Käyttöomaisuusinvestoinnit poikkeaa määritelmällisesti GRI:n tarkoittamista yhteisöinvestoinneista eikä sisällä lisenssi-investointeja.

201-2 Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet liittyen organisaation toimintaan

Riski	Kuvaus	Vaikutusarvio	Riskin hallinta/mahdollisuus
Kansainväliset sopimukset	Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaan ilmaston lämpeneminen halutaan pysäyttää 1.5 celsiusasteeseen ja sopimukseen kuuluvat maat ovat sitoutuneet asettamaan kunnianhimoiset tavoitteet viiden vuoden välein ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi.	Arvioidut kustannukset hiilen hinnoittelusta Elisalle on 100 000 - 200 000 euroa. Arvioidut vaikutukset ovat alle 1 % operationaalista kustannuksista.	Olemme asettaneet Science based target- tavoitteen, joka on linjassa Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. Ostamme uusiutuvaa energiaa jotta asiakkailamme on mahdollisuus käyttää vähähiilisiä yhteyksiä.
Verotuksen muutokset	Ilmastonmuutoksesta joko suoraan tai epäsuorasti aiheutuvat verotuksen muutokset mm. sähkön verotuksessa, sähkön siirron verotuksessa ja mahdollinen hiilidioksidivero.	Keskimääräisen sähkön hinnan odotetaan kasvavan 18 % 2030 mennessä verrattuna 2010 tasoon. Sähkön hinnan odotetaan kasvavan pääasiassa uusiutuvan energian tuotanto-osuuksien sääntelyn takia. 12 % kasvu Elisän sähkökuluissa on noin 1,1 milj. euroa (36 euroa/MWh).	Elisalla on konserninlaajuinen energia- ja hiilijalanjäljen johtamisjärjestelmä, jota johtaa energiatehokkuusryhmä. Asiakkamme voivat toimia energiatehokkaalla tavalla käyttämällä palveluitamme. Esimerkiksi tutkimustemme mukaan yksi virtuaalipalvelin on jopa 95 % energiatehokkaampi kuin fyysinen palvelin.
Sääntelyn muutokset	Suomen uusi kansallinen Ilmastolaki astui voimaan 6.1.2015. Laissa säädetään ilmastopolitiikan suunnittelujärjestelmästä ja ilmastotavoitteiden seurannasta. Tulevaisuudessa voi tulla uutta lainsäädäntöä liittyen kasvihuonekaasujen vähentämiseen.	Lisää mahdollisesti tarvetta entistäkin yksityiskohtaisempaan energiankulutuksen mittaamiseen ja seuraamiseen sekä raportointiin. Voi lisätä myös painetta entistä kunnianhimoisempaan tavoitteenasetantaan ja hiilidioksidin hinnoitteluun.	Pyrimme jatkuvasti parantamaan mittaamistamme ja laskentamme, käytämme uusiutuvaa energiaa ja olemme asettaneet keskipitkän- ja pitkän aikavälin tavoitteet hiilijalanjäljelle. Asiakkamme voivat vähentää hiilijalanjälkeään käyttämällä digitaalisia palveluita kuten virtuaalineuvotteluja. Laskelmiemme mukaan yksi virtuaalinen kokous säästää noin 25 kgCO ₂ per kokous.
Sään ääri-ilmiöt	Ilmastonmuutos aiheuttaa sään ääri-ilmiöitä, jotka ovat uhaksi lähinnä Elisän mobiiliverkolle. Myrskyt aiheuttavat sähkökatkoja sekä katkoja Elisän palveluissa.	Häiriötilojen määrän kasvu aiheuttaa suurempia henkilöstökustannuksia sekä kustannuksia rikkinaisten laitteiden vaihdoista. Kustannukset on arvioitu yhden vakavan häiriötilanteen kustannusten perusteella. Kustannukset voivat vaihdella 200 000-500 000 euron välillä riippuen kokonaistilanteesta.	Elisalla on reaaliaikainen ja kattava verkon häiriötilojen monitorointi. Tämä mahdollistaa häiriöiden tunnistamisen ja korjaamisen nopeasti. Reaaliaikaisten mittaus- ja monitorointipalveluiden kysyntä nousee tulevaisuudessa.
Muutokset keskilämpötilassa	Keskilämpötilojen nouseminen ja helleaallot lisäävät viilenneksen tarvetta Elisän tele- ja konetiloissa sekä toimitiloissa.	Kulut kasvavat jäähdytyslaitteiden investointien ja lisääntyneen sähkön kulutuksen takia. Arvioimme, että sähkön kulutus voi jäähdytyksen lisääntymisen kasvun myötä lisääntyä noin 1%, joka vastaa noin 96 000 euroa (36 euroa/MWh).	Elisalla on Espoossa konesali, joka käyttää konesalissa syntyneen lämmön uudelleen kaukolämpöverkossa. Olemme lisänneet palvelinten lämmön uudelleen käyttöä myös toimistoympäristöissämme.
Sidosryhmien kasvava ympäristötietoisuus	Ilmastonmuutos vaikuttaa Elisän sidosryhmien ympäristötietoisuuden lisääntymiseen. Raportointi eri sidosryhmille lisääntyy ja vaatimukset ilmastomyönteiselle toiminnalle kasvavat.	Riski vaikuttaa Elisän palveluiden kysyntään. Sustainable Index 2017 tutkimuksen mukaan 33 % kuluttajista on valmis maksamaan 10 % enemmän vastuullisista tuotteista ja palveluista. Jos Elisa epäonnistuu hyödyntämään tämän potentiaalin, se voi aiheuttaa tulevaisuudessa arviolta noin 3,3 % laskun kuluttajaliiketoiminnan liikevaihtoon (noin 33 milj. euroa).	Elisalla palveluiden avulla voidaan rakentaa vähähiilisempää yhteiskuntaa. Elisän liiketoiminnan, kuten visuaalisten palveluiden liiketoiminnan ja muiden ICT- palveluiden kasvu. Voi synnyttää myös uutta liiketoimintaa. Esimerkiksi Elisän uusi etämittaupalvelu astmapotilaille voi säästää CO ₂ päästöjä 12 % samalla kuin kustannussäästöt vanhaan prosessiin verrattuna on 20 %.

203-1 Infrastruktuuri-investointien ja yleishyödyllisten palvelujen tuen kehitys ja vaikutukset

	2015	2016	2017
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. euroa ¹⁾	196	204	246
Investoinnit/liikevaihto, %	12	13	14

¹⁾ Investoinnit ovat pääosin kaupallisia investointeja

Sosiaalisen vastuun tunnusluvut

OMA INDIKAATTORI : Liikkuvan työn ratkaisut ja päästösäästöt Elisassa

	2015	2016	2017
Virtuaalikokouksia	211 024	227 556	268 586
Etäpäiviä/ hlö/vuosi	75	77	75
Päästösäästöjä (tCO ₂)	8 817	5 101	5 606

TUOTEVASTUU

416-2 Tuotteiden elinkaarenaikaisiin terveys- ja turvallisuusvaikutuksiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan

Ei rikkomuksia vuonna 2017

417-3 Markkinointiviestintään, mainontaan ja sponsorointiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lukumäärä jaoteltuna lopputulosten mukaan

Elisa sai vuoden 2017 markkinaoikeudelta kieltopäätöksen liittyen Elisan markkinointiin.

Tietosuojavaltuutettu on antanut yksittäistapauksissa huomautuksia suoramarkkinoinnista.

418-1 Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvien vahvistettujen valitusten lukumäärä

Vuonna 2017 tietosuojavaltuutettu tutkinut yksittäisiä asiakkaita koskevia tietosuojavalituksia.

HENKILÖSTÖ JA TYÖOLOSUHTEET

102-8 Henkilöstön määrä työsuhteen ja työ sopimuksen mukaan, alueellisesti ja sukupuolen mukaan jaoteltuna

	2015	2016	2017
Henkilöstön määrä, bruttovahvuus, vuoden lopussa 31.12.2017	4 545	4 781	5 152
Vakinaiset	4 410	4 475	5 008
Suomi	3 705	3 838	4 009
Viro	538	506	888
Muut maat	111	131	111
Mies	2 790	2 962	3 283
Nainen	1 564	1 513	1 725
Määräaikaiset	153	306	144
Suomi	83	189	70
Viro	65	112	71
Muut maat	3	5	3
Mies	77	192	80
Nainen	74	114	64
Kokoaikaiset	3 753	3 926	4 291
Suomi	3 076	3 236	3 302
Viro	538	563	888
Muut maat	106	127	101
Mies	2 387	2 570	2 773
Nainen	1 333	1 356	1 518
Osa-aikaiset	792	855	861
Suomi	130	791	777
Viro	38	55	80
Muut maat	8	9	4
Mies	41	584	590
Nainen	135	271	271

102-41 Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö

	2015	2016	2017
	95%	82%	78%

401-1 Uuden palkatun henkilöstön kokonaismäärä ja osuus sekä henkilöstön vaihtuvuus jaoteltuna ikäryhmittäin, sukupuolen mukaan ja alueittain ¹⁾

	2015	2016	2017
Uudet, aloittaneet työsuhteet	1 139	1 224	1 396
Suomi	887	922	1 123
Viro	194	258	232
Muut maat	58	44	41
Mies	709	815	989
Nainen	430	409	407
Alle 30 vuotta	819	902	843
30-39 vuotta	193	207	415
40-49 vuotta	82	75	98
Yli 49 vuotta	45	40	40
Päättäneet työsuhteet	983	1 271	1 433
Suomi	786	950	966
Viro	193	201	400
Muut maat	4	120	67
Mies	558	807	863
Nainen	425	464	570
Alle 30 vuotta	659	748	832
30-39 vuotta	166	276	316
40-49 vuotta	81	125	164
Yli 49 vuotta	77	122	121

¹⁾ Elisa on raportoinut indikaattorin omalla tavallaan: henkilöstön vaihtuvuus puuttuu

401-2 Kokopäiväisille työntekijöille tarjotut edut, joita ei ole tarjottu määräaikaisille tai osa-aikaisille työntekijöille.

Työehtosopimusten mukaisesti työterveys- vakuutus- ja eläke-etumme eivät riipu työsuhteen kestosta tai osa-aikaisuudesta.

403-1 Osuus kokonaistyövoimasta, joka on edustettuna virallisissa henkilöstön ja johdon yhteisissä työterveyttä ja -turvallisuutta valvovissa ja neuvoa-antavissa toimikunnissa

.	n/a	97%	98%
---	-----	-----	-----

403-2 Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, ammattitautitaajuus, menetetyt työpäivät, poissaolot ja työhön liittyvät kuolemantapaukset jaoteluna alueittain ja sukupuolen mukaan ¹⁾

	2015	2016	2017
Injury rate (IR)			
Suomi			
Tapaturmat työmatkalla	n/a	n/a	8,0
Työtapaturmat	n/a	n/a	3,9
Viro			
Tapaturmat työmatkalla	n/a	n/a	0,0
Työtapaturmat	n/a	n/a	0,0
Muut maat			
Tapaturmat työmatkalla	n/a	n/a	6,3
Työtapaturmat	n/a	n/a	0,0
Lost day rate (LDR)			
Suomi	n/a	n/a	98,1
Viro	n/a	n/a	0,0
Muut maat	n/a	n/a	0,0
Occupational disease rate (ODR)			
Suomi	n/a	n/a	0,2
Viro	n/a	n/a	0,0
Muut maat	n/a	n/a	0,0
Absentee rate (AR)			
Suomi	n/a	3,6%	3,7%
Viro	n/a	n/a	7,8%
Muut maat	n/a	n/a	0,5%
Työmatkalla tapahtuneet tapaturmat			48
Suomi	n/a	n/a	47
Viro	n/a	n/a	0
Muut maat	n/a	n/a	1
Työtapaturmat			23
Suomi	n/a	n/a	23
Viro	n/a	n/a	0
Muut maat	n/a	n/a	0
Työperäiset sairaudet			1
Suomi	n/a	n/a	1
Viro	n/a	n/a	0
Muut maat	n/a	n/a	0

Menetetty työpäivät			72
Suomi	n/a	n/a	72
Viro	n/a	n/a	0
Muut maat	n/a	n/a	0
Poissaolopäivät			50 416
Suomi	n/a	n/a	32 055
Viro	n/a	n/a	18 258
Muut maat			103
Työperäiset kuolemantapaukset			0
Suomi	n/a	n/a	0
Viro	n/a	n/a	0
Muut maat	n/a	n/a	0
¹⁾ Raportointi kattaa 98 % konsernin henkilöstöstä. Pyrimme parantamaan raportointiamme. Kts. tarkemmin raportin kuvaus- kappaleesta			

404-1 Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden henkilöstöryhmittäin ja sukupuolittain

	2015	2016	2017
Sukupuoli			
Mies	8,98	12,83	8,63
Nainen	10,86	16,38	8,89
Henkilöstöryhmät			
Johto	10,9	15,33	9,18
Ylemmät toimihenkilöt	8,8	19,92	15,48
Toimihenkilöt	11,9	12,63	7,32

404-3 Kehitys- ja tavoitekeskustelun käynyt henkilöstö

	2015	2016	2017
Kehitys- ja tavoitekeskustelun käynyt henkilöstö	89 %	78 %	76 % ¹⁾
Mies	1596	2488	2282
Nainen	844	1223	1304
Johto	n/a	169	124
Ylemmät toimihenkilöt	n/a	757	754
Toimihenkilöt	n/a	2785	2708

¹⁾ Raportointi kattaa 91 % konsernin henkilöstöstä. Pyrimme parantamaan raportointiamme. Kts. tarkemmin raportin kuvaus- kappaleesta

405-1 Organisaation hallintoelinten kokoonpano ja henkilöstön jakauma henkilöstöryhmittäin jaoteltuna sukupuolen, ikäryhmän, vähemmistöryhmän ja muiden monimuotoisuuden liittyvien tekijöiden mukaisesti

	2015	2016	2017
Elisan johtoryhmä	9	9	10
Naisten määrä	2	2	2
Alle 30 vuotta	0	0	0
30-39 vuotta	0	0	0
40-49 vuotta	4	3	3
Yli 49 vuotta	5	6	7
Hallitus	6	7	7
Naisten määrä	2	3	3
Alle 30 vuotta	0	0	0
30-39 vuotta	0	0	0
40-49 vuotta	1	2	1
Yli 49 vuotta	5	5	6
Yksiköiden johtoryhmät	79	79	75
Naisten määrä	32	32	27
Alle 30 vuotta	1	0	0
30-39 vuotta	10	8	11
40-49 vuotta	43	42	37
Yli 49 vuotta	25	29	27
Yritysvastuun johtoryhmä	10	10	9
Naisten määrä	4	4	4
Alle 30 vuotta	0	0	0
30-39 vuotta	1	1	1
40-49 vuotta	5	6	5
Yli 49 vuotta	4	3	3

Henkilöstön jakauma sukupuolen mukaan			
Mies	63,6 %	66,0 %	65,3%
Nainen	36,4 %	34,0 %	34,7%
Henkilöstön jakauma ikäryhmän mukaan			
Alle 30 vuotta	25,3 %	25,9 %	26,3%
30-39 vuotta	33,0 %	31,5 %	31,3%
40-49 vuotta	24,8 %	25,0 %	24,8%
Yli 49 vuotta	16,9 %	17,5 %	17,6%

IHMISOIKEUDET

406-1 Syrjintätapausten lukumäärä ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet

Ei tapauksia vuonna 2017

410-1 Prosenttiosuus turvahenkilöstöstä, joka on saanut koulutusta organisaation ihmisoikeuspolitiikkoihin ja organisaation toiminnan kannalta relevantteihin menettelytapoihin

Elisalla vakituisesti työskentelevä turvahenkilöstö (100 %) on suorittanut Suomen laissa määritetyt koulutukset ja he ovat saaneet Elisan yleisten toimintaperiaatteiden koulutuksen.

205-2 Korruptionvastaisiin politikoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus

	2015	2016	2017
Code of conduct - koulutukset	n/a	79%	72%

205-3 Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet

Ei tapauksia vuonna 2017

YHTEISKUNTA

415-1 Poliittisten tukien kokonaisarvo jaoteltuna maittain ja edustajittain

Emme ole jakaneet poliittisia tukia vuonna 2017

Ympäristövastuun tunnusluvut

102-11 Varovaisuuden periaatteen soveltaminen

Varovaisuusperiaate huomioidaan lakisääteisten vaatimusten mukaisesti

302-1 Organisaation oma energian kulutus (GJ, gigajoule)

Päälähteiden suora energiankulutus

	2015	2016	2017
Dieselin ja bensiinin kulutus	2 435	2 261	2 174
Öljyn kulutus	3 533	3 435	3 596 ¹⁾
Yhteensä	5 968	5 696	5 770
Hankittu uusiutuva polttoaine	0	0	0

¹⁾ Lukua korjattu takautuvasti vuoteen 2015

Päälähteiden epäsuora energiankulutus

	2015	2016	2017
Sähkö	920 134	964 550	963 845
Lämmitys	59 361	59 671	53 331
Kaukokylmä	16 797	18 021	23 977
Yhteensä	996 291	1 042 242	1 041 153
Hankittu uusiutuva sähkö	864 180	880 920	901 620

302-3 Energiaintensiteetti

	2015	2016	2017
Mobiiliverkon sähkönkulutus per siirretty Gtavu (KWh)	0,7	0,3	0,2

302-4 Energiankulutuksen vähentäminen (GJ) ¹⁾

	2015	2016	2017
Monitilatoimistot (sähkö ja lämpö)	39 832	52 286	56 830
Palvelinympäristöjen energiatehokkuus (sähkö)	26 010	37 955	47 421
Palvelinten lämmön uudelleenkäyttö (sähkö)	16 913	17 950	18 669
Mobiiliverkon tehostamistoimet (sähkö)	n/a	24 630	23 666
Yhteensä	82 754	132 821	146 585

¹⁾ Lisätietoja ja laskentaperiaatteet Elisan ympäristölaskentaraaportista: <http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus/ymparistovastuu>

302-5 Vähennykset tuotteiden ja palveluiden energiantarpeessa (GJ) ¹⁾

	2015	2016	2017
Virtuaalisiin palvelimiin siirtyminen (sähkö)	85 026	73 975	75 799

¹⁾ Lisätietoja ja laskentaperiaatteet Elisan ympäristölaskentaraaportista: <http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus/ymparistovastuu>

305-1 ja 305-2 Suorat ja epäsuorat kokonaiskasvihuonekaasupäästöt painon mukaan (tCO₂, hiilidioksiditonnia)

	2015	2016	2017
Scope 1, suorat kasvihuonekaasupäästöt	409	391	409 ²⁾
Scope2, epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt, market based	9 071	12 751	4 402
Scope 2, epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt, location based	77 071	79 271	71 225

¹⁾ Lisätietoja Elisan ympäristölaskentaraaportista: <http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus/ymparistovastuu>

²⁾ Lukua korjattu takautuvasti vuoteen 2015

305-3 Muut merkittävät epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt painon mukaan (tCO₂) 1)

Epäsuorat päästöt (scope 3)	2015	2016	2017	Kuvaus	Luku sisältää:
Ostetut tuotteet ja palvelut	86 338	85 195	73 431	Olennainen, laskettu	Elisa Suomi ja Elisa Eesti, paperi- ja sähköinen laskutus sekä toimistopaperi. Elisa Suomi: Ostetut tuotteet myytiin ja ostetut palvelut.
Tuotantoinvestoinnit	16 872	17 289	35 631	Olennainen, laskettu	Elisa Suomi, verkoon ostetut mobiilitukiasemat sekä muut laitteet verkkoon.
Polttoaineen ja energian käyttö	5 228	5 787	3 146	Olennainen, laskettu	Elisa Suomi ja Elisa Eesti. Sähkön tuottamisessa tarvittu polttoaineen tuotannon päästöt
Upstream kuljetukset	554	1 456	1 022	Ei olennainen, laskettu	Tavaroiden kuljetukset Elisalle ja Elisalta asiakkaille.
Jätteet	612	868	683	Ei olennainen, laskettu	Elisa Suomi jätteet
Liikematkustus	1 579	1 998	1 201	Olennainen, laskettu	Elisa
Pendelöinti	3 054	2 541	3 186	Olennainen, laskettu	Elisa
Vuokratut hyödykkeet	0	0	0	Ei olennainen, selitetty	Elisan energiankulutus vuokraohteissa laskettu Scope 2:ssa.
Upstream kuljetukset	0	0	0	Ei olennainen, selitetty	Ei olennainen, Elisa ei myy kuljetuspalveluja
Tuotteiden prosessointi	0	0	0	Ei olennainen, selitetty	Ei oleellinen, ei tuotteiden prosessointia
Myytyjen tuotteiden käyttö	11 483	13 935	8 211	Olennainen, laskettu	Asiakkaiden laitteiden energiankulutus. Palveluiden energiankulutus raportoitu Scope 2:ssa.
Myytyjen tuotteiden loppusijoitus	672	624	305	Olennainen laskettu	Elisan myytyjen tuotteiden loppusijoituksen hiilijalanjälki
Tuotteiden leasinghyödykkeet	0	0	0	Olennainen laskettu	Elisa Suomi, vuokralla olevat operaattorit. Sisältyy Scope 2 laskentaan, Ostamme uusia sähköä
Franchising	0	0	0	Ei olennainen selitetty	Ei oleellinen Elisalle, ei franchising- toimintaa
Luotonanto	0	0	0	Ei olennainen, selitetty	Ei oleellinen Elisalle, ei merkittävää luotonantoa

¹⁾ Lisätietoja Elisan ympäristölaskentatietojen: <http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus/ymparistovastuu>

305-4 Kasvihuonekaasupäästöintensiteetti

	2015	2016	2017
Scope 1 ja 2 päästöt per liikevaihto (KgCO ₂ /EUR)	0,006	0,008	0,003

305-5 Kasvihuonekaasujen vähentäminen (tCO₂) ¹⁾

	2015	2016	2017
Elisan omat päästösäästöt	49 633	118 560	121 067
Ideal work - ratkaisut, scope 3	8 817	5 101	5 606
Konesalit, scope 2	6 075	5 197	6 336
Tuotepalautusten uudelleenkäyttö, scope 3	1 496	1 939	1 210
Verkkolaskutus, scope 3	914	937	1 121
Mobiiliverkon säästövähennykset, scope 2	32 331	2 756	2 268
Uuusiutuvan energian käyttö, scope 2	n/a	102 630	104 526

¹⁾ Lisätietoja ja laskentaperiaatteet Elisan ympäristölaskentaraportista: <http://corporate.elisa.fi/vastuullisuus/ymparistovastuu>

306-2 Jätteiden kokonaispaino tyyppin ja loppusijoitusmenetelmän mukaan (tonnia) ¹⁾

	2015	2016	2017
Kokonaisjättemäärä ²⁾	964	1 339	1 017
Ongelmajättemäärä ²⁾	102	257	177
SER (sähkö- ja elektroniikkaromu) ²⁾	275	397	302
Jätteiden kierrätysaste	83 %	93 %	99 %
Jätteiden hyötykäyttö	17 %	7,2 %	0,7 %
Kaatopaikkasijoitus	0 %	0,2 %	0,0 %

¹⁾ Elisa on käyttänyt raportoinnissa omaa jätejaottelua

²⁾ Jättemääriä ei ole saatavilla Elisa Eestin osalta.

306-3 Merkittävien vuotojen määrä ja suuruus

Ei vuotoja vuonna 2017

307-1 Merkittävien ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkomiseen liittyvien sakkojen rahamääräinen arvo määrä sekä ei-rahallisten sanktioiden lukumäärä

Ei rikkomuksia 2017